

MOTERŲ BALSAS

PIRMAS LIETUVIŲ MOTERŲ DARBININKIŲ MĖNESINIS ŽURNALAS

Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo Organas

The Women's Voice—Lithuanian Monthly Journal. Published by the Lithuanian Women's Progressive Alliance of America. Editor K. Petrikienė, Manager O. Šimoliuniūtė. Subscription: \$2.00 a year; 6 mo. \$1.00; single copy 15c. Address: Moterų Balsas, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Entered as second-class matter October 5, 1916 at the Post Office at Phila., Pa. under the Act of March 3, 1879. Transferred to Brooklyn, N. Y., July 28, 1920.

Metai VI.

LAPKRITIS-NOVEMBER, 1922.

No. 11

Darbininkai Jungia Savo Spėkas

Amerikos Darbo Federacija, tai buvo tas Amerikos kapitalo Babilionijos bokštas, kuris laikė savo globoj organizuotus darbininkus idant jie nepasidarytų perdaug "žiaurus" klesų kovoje. Gompersas, kaip tas bibliškas Farizėjus, dešiniaja gynė kapitalo reikalus, o kairiaja laikė darbininkus, kad jie pertoli nenueitų. Nevienas iš susipratusių darbininkų tarpo manė, kad veikimas A. D. F. yra tik eikvojimas energijos ir spėkų.

Paskutinių kovų laikotarpis parodė, kad gompersinė mašina griūva ir jos gyvavimo dienos neilgos. Palaikyt savo įtekme, A. D. F. viršunės griebėsi visokių priemonių. Keli mėnesiai atgal Federacija suspendavo ir perorganizavo New Yorko mieste knygvedžių ir stenografų unijos lokala; mat, tasai lokalas pradėjo raudonėt.

Dabar iš visų šalies kampų žinios rodo, kad viduj Federacijos verda tas baisus vulkanas, kuris išsilies ir savo raudona liepsna nušluos visą senąją mašiną šalin. Unijų pardavikai, vadinami vadais, nemiega. Gompersas šaukiasi į pagelbą net pačius kraštutiniausius juodašimčius legijonierius, bet ir tas nieko negelbės.

Iš pergyventų paskutinių streikų darbininkai pasimokino, kad esanti vadai negina jų reikalus, o tik parduoda juos. Gelžkeliečių streike, jų lyderiai nesistengė streiką vest prie laimėjimo, bet vedė jį prie pralaimėjimo. Nekurie gelžkeliečių skyriai nors ir buvo nutarę eit "šapmonams" į pa-

gelbą, bet jų vadai prie streiko neprileido.

Paskutinėj savo konvencijoje, Detroito, United Brotherhood of Maintenance of Way Employee and Railways Shop Laborers, išmetė savo prezidentą ir sekretorių kaipo atlygindami jiems už jų triusą darbininkų "naudai."

Patsai buvusis prezidentas Grable ir sekretorius S. J. Pegg kartu su visa kapitalistine spauda skundžiasi, kad konvenciją valdė raudonieji. Išmetimas tų buržuazijos gaivalų yra neapsakomas smūgis visai biurokratinei mašinai; viena, kad anie netenka šiltų vietų po \$25,000 metinės algos ir svarbiausia, tai netenka kontrolės ant organizuotų darbininkų.

Patsai unijinis judėjimas Amerikoje yra išskaldintas į dalių daleles, vien tik gelžkeliečiai turi net šešioliką įvairių skyrių, kas begalo trukdo jų kovą. Už smulkesias unijų daleles stovi Gompersas ir visi jo gizeliai. Net ir atsibuvusi New Yorko mieste bankierių konvencija išreiškė nuomonę už smulkius amatinių unijų skyrius. Tas aiškiai parodo, kam amatinis unijizmas naudingas. Darbininkai vis daugiau ir daugiau persitikrina, kad smulkiasias amatines unijas reikia jungti į industrijines. Už industrinį unijizmą jau priėmė rezoliucijas didieji A. D. F. lokalai net devyniose valstijose. Tas parod, kad Amerikoje unijistinis judėjimas revoliucionizuojasi ir greitu laiku jisai pavirs į galingą spėką klesų kovoje. Kiekvienas su-

sipratęs darbininkas ir darbininkė privalo priklausyti į uniją ir joje veikt. Tenai yra minios darbininkų, kuriuos vadovauja buržuazijos bernai. Mes aniems turime nurodyti tų vadų pragaištingą politiką ir juos vyti laukan.

Darbinikiškų Vadų Persekiojimas.

Kada gompersiniai vadai pajuto žemės slydimą iš po savo kojų, tuoj kartu su teisingumo departmentu ir Burnso agentais pradėjo jieškoti raudonųjų (atvykusių net iš pačios Maskvos.) Suareštavus drg. Kovalskį New Yorko mieste, per spaudą buvo keliamas sensacijos, kad esantieji streikai, tai Kovalskio darbas, nes patsai Kovalskis esąs Lenino agentas. Areštavimas Michigano miškuose 17 draugų yra nieku nepateisinamas bjaurus valdžios puolimas ant darbininkų vadų. Jie kaltinami priklausyme prie Amerikos Komunistų Partijos ir skleidime revoliucinės propagandos. Mums nesvarbu ar anie ten laikė Komunistų Partijos suvažiavimą, ar jie ten pikniką turėjo, bet mums yra žinoma, kad suareštuotieji buvo pirmose eilėse Amerikos darbinikiškojo judėjimo. Laike didžiųjų streikų jų visur buvo pilna ir jie stiprino kovojančių darbininkų energiją, per tai jie yra pavojingi valdančiai klesai ir reikia kokią-nors "kalnę" surasti, kad atskirti nuo kasdienio judėjimo ir palikti kapitalą vėl ramybėje.

Michigano areštai ir vėliaus W. Z. Fostero areštavimas ir keleto kitų, parodė, kad puolimas ant komunistų yra puolimas ant abelno darbininkų judėjimo. Valdžia nepasitenkina areštavimu "suvažiavimo" delegatų, bet daro vis daugiau masinių areštų. Portland, Oregon, areštuota ir deportuojama net 216 streikuojančių unijistų. Kituose šalies kampuose taip pat medžiojama. Šie žingsniai aiškiausiai rodo, kad Amerikos kapitalas pasiryžo galutinai pasmaugti bent kokį radikališkesnį žingsnį.

Priešais Michigano areštus kylo protestai iš visų šalies kampų. Ištisi unijų lokalai ir šiaip visokios darbinikiškos organizacijos šaukia masinius mitingus ir protestuoja priešais valdžios puolimus.

Darbininkai supranta, kad buržuazija šian dieną vienus, rytoj kitus griebis į savo geležinį glėbį. Išgelbėt suareštuotus draugus nuo ilgų metų kalėjimo reikalinga pinigai, nes kapitalistiniam pasauly be pinigų negali darodyt, jog esi nekaltas. Darbininkų organizacijos pinigų neturi, reikia aukų, nes kitaip nebus galima bylos vest.

Aukos reikalingos į visas puses ir jas sumeta tikėtai patys darbo žmonės.

Neseniai tapo suorganizuota Chicagoje Labor Defense Council. Šio fondo tikslas yra ginti netik Michigano draugus, bet ir visus kitus, kuriems tik reikalinga apsigynimas, kaip tai: unijų darbuotojus, streikierius ir tam panašius. Tasai fondas yra būtinais remtinis, nes kitaip be kapitalo būtų sunku atsispyrti vis prieš didesnius ir didesnius kapitalo puolimus. *K. P.*

KĄ KURIE LAIMI?

Praeitas pasaulinis karas valdančiai klesai sukrovė milžiniškus turtus, darbo žmonėms milžiniškus naujus mokesčius, augštas pragyvenimo kainas, badą ir nepakeliamą skurdą. Karas išžudė apie dešimtį milijonų jaunų vyrų ir paliko pulkus invalidų. Invalidų kiekvienai šaliai apskaitliuojama sekamai:

Daugiausia jų esą Prancuzuose — 1,500,000, toliau Vokietijoje — 1,400,000, Anglijoje — 1,170,000, Italijoje — 570,000, Belgijoje — 400,000, Amerikos Jungtinėse Valstijose — 246,000, Čekoslovakijoje — 175,000, Austrijoje — 154,000, Jugoslavakijoje — 154,000, Kanadoje — 84,000, kitose valstybėse — 320,000. Reikia pastebėti, kad šis skaičius yra dar nepilnas, nes čia neįskaityti Rusijos ir atsiskirusių nuo jos valstybių invalidai."

Taipgi nereikia pamiršti, kad invalidų skaitlių visur kiek tik gali mažina. Drąsiai galima sakyti, kad Europinis karas pasauliui davė tarpe 8 ir 10 milijonų naujų invalidų, kurie didžiumoj minta ant gatvių išmaldomis arba yra sunkia našta savo giminėms. Jie visi gynė tėvynę, bet dabar jie jai nereikalingi, nes bespėkiai likosi.

LAPKRIČIO SEPTINTA

PELĖDA.

Lapkričio Septinta diena yra minima visame pasaulyje. Tą dieną darbininkai mini su koku tai šventumu, su dideliu dvasios pakylimu, su giliu persitikrinimu, kad ateina didelis draugijinis perversmas, ateina ir bus daugiau Lapkričių Septintų. Buržuazija ją mini su pagieža, su pasibaisėjimu. Buržuazija taip pat jaučia, kad vis daugiau ir daugiau artinasi tokios dienos kaip kad lapkričio Septinta.

Tai buvo toji diena, kurioj darbo žmonės griovė senąjį pasaulį ir jo per ilgus metus nukaltus geležinius pančius, statydami pamatą naujam, laisvam pasauliui. Pasauliui be išnaudojimo, be vergijos, be priepaudos. Darbo žmonės pradėjo budavot tą, kas pas daugelį glūdėjo tik vaidentuvėje kaip pasakiškas grožis, bet praktikoje neįkunjamas. Tie, ką tokią mintį glamonėja, pabūgo naujai budavojamo pasaulio ir išsigandę griebėsi trukdyt jo pirmynę, bet jie buvo bespėkiai, juos gyvenimas pamynė eidamas pirmyn.

Lapkričio Septintą sukanka penki metai nuo įkurimo Rusijoje Tarybų Valdžios. Tieji penki metai, tai buvo metai neapsakomo vargo, nedatekliaus, bado ir milžiniško liaudies pasiaukojimo. Rusijos darbininkai užkariavo šalį begaliniai nuvargintą, veik trijų metų sunkaus karo. Aruodai buvo ištuštinti, darbo įrankiai nudevėti, geriausios darbui spėkos sunaikintos, viskas buvo paaukauta karui, kuris nešė pasakišką lobį karo reikmenų dirbėjams, kurie nuolatos visus šaukė pasiaukuot del tėvynės, nes tas šauksmas vis daugiau ir daugiau jiems lobių krovė. Per tai Lapkričio mėnesio revoliucija visai tų tėvynainių klesai buvo baisus perkuniškas trenksmas.

Viliuginga buržuazija, kuri bailiai tėmijo kovo mėnesio mušius, —kuri pusė laimės. Darbininkai parbloškė caro valdžią,

bet buržuazija pasiglemžė tuosius jų laimėjimus, bovindama liaudį tolimesniais prižadais. Buržuazija su Kerenskiu prišakyj, negalėjo išpildyt darbininkų, kareivių ir mažžemių reikalavimus, nes tai būtų buvę pariausimas pačių pamatų tojo namo, kuriame ji rengėsi ilgai gyventi. Po kelių mėnesių sunkių kovų Rusijos darbininkai persitikrino, kad darbininkams mažas skirtumas teliko tarpe caro ir Kerenskio valdžios. Įvedimas kareiviams mirties bausmės, persekiojimas darbininkų spaudos ir susirinkimų, slopinimas streikų ginkluota jiega, visa tai vertė darbininkus jieskoti naujų žingsnių, idant pasiliuosuoti nuo slegiamos naštos.

Lapkričio Septintą dieną Kerenskio valdžia anksti, ryte, galutinai uždarė Petrograde darbininkų laikraščius, nes jautė didesnį ir didesnį iš darbininkų pusės spaudimą. Valdžia laikė savo posėdžius Žiemos Rume, apie kurį vis arčiau ir arčiau traukė minios kareivių ir darbininkų, į kuriuos kartas nuo karto per langus išspruzdavo šuviai. Darbininkų ir kareivių atstovai — Sovietai posėdžiavo Smolne, kurį saugojo jiems ištikimi kareiviai. Pagaliau, pirmą valandą po pietų, d. Trockis atėjęs į Petrogrado Sovietų posėdį, vardu Karinio Revoliucinio Komiteto pareiškė, kad Kerenskio valdžia nustojo gyvavusi ir kad, ligi Visos Rusijos Sovietų Suvažiavimui visa galė pereina į karinio Revoliucinio Komiteto rankas. Po paskelbimo to pranešimo, buržuazija visokiom priemonėm bandė atgaut savo galę, bet visos pastangos buvo veltui, nes Sovietų pusėje buvo kareiviai, mažžemiai ir darbininkai, kurie sudarė didelę spėką prieš neskaitlingą buržuaziją.

Rusijos revoliucijai prisiėjo pergyvent sunkiausį bandymą budavojime naujo darbinikiško pasaulio, nes ji yra pirmutinė

po apgalėtai Paryžiaus Komunai. Jai reikėjo pergyvent daug įvairių puolimų, daug naujų bandymų ir vieną kitą klaidą, kurių jau kitose šalyse darbininkai eidami tuo kovos keliu galės išvengti.

Užsienio imperialistinės valstybės, kurių atvėjų atvėjais prisiegavo neturėt nieko bendro su Sovietų Rusija, po penkių metų atkaklios kovos persitikrino, kad Sovietų nuversti nebus galima ir ekonominių sąlygų priversti turės tartis su Rusija ir pripažinti ją.

Paėmus Sovietams galę, viso pasaulio buržuazija sutartinai šaukė, kad toji valdžia neišsilaikysianti, nes tai tik saujalė žmonių, kurie nori valdyt visą šalį. Tie spėjimai praėjo ir pasirodė, kad ne saujalė žmonių, bet visa darbo žmonių klesa.

Apvaikščiojant Rusijos revoliucijos penkių metų sukaktuves, neprivalome pasiganėdinti vien tik Rusijos pergale, nes kapitalistinis pasaulis dar spėkų turi, o darbininkiškas savo armiją tik po valei mobilizuoja. Mobilizuoja lėtai, bet stipriai, kuri

turės užkariaut galę visame pasauly.

Delei šios didelės pergalės 5-kių metų sukaktuvių, neprivalome viską paniršt ir paskęsti vien džiaugsmu, reikia mokintis iš pergyventų kovų ir vis didinti savo eiles. Rus. darbin. laimėjimai, užsienio buržuaziją stumia dar prie atkaklesnio ginklavimosi, prie vykinimo žiauresnės "demokratijos" principų, bet netoli tas momentas, kuomet darbininkai tuos ginklus pavartos prieš pačią buržuaziją. Puolimai ant darbininkų eina visose šalyse vienodai, laisvė žodžio ir spaudos užrakinta kalėjimuose. Buržuazija šelsta, matydama kilantį proletariatą: ji griebiasi žiauriausių kovos priemonių, bet joki persekiojimai paties judėjimo sustabdyti nepajiegs.

Vieton gerų linkėjimų jaunutei Rusijai, mes padvigubinkime savo darbą, padauginkime revoliucinių organizacijų eiles ir kartu sustiprinkime revoliucinį judėjimą visose šalyse, tai bus geriausi Rusijai linkėjimai, nes darbininkam tik toki linkėjimai yra reikšmūs.

Lietuvos Komunistų Partija Ir Rinkimai | Seima

MISLINČIUS.

Šiomet Lietuvos Komunistų Partija pirmu kartu dalyvavo rinkimuose į Šalies Seimą. Pernai ji tuos rinkimus boikotavo. Tokioj taktikos atmainoj, social-patriotai bando įieškoti L. K. Partijos kapituliacijos, jos "prisipažinimo prie klaidos", pernai padarytos.

Tikrenybėj gi dalykai ve kaip stovi: Parlamentinę kovą komunistai skaito ant-raeilinės svarbos kova: pati tikroji, nusveriamoji klasės kova—atliekama *masiniame veikime*, už parlamento sienų. Komunistų frakcija parlamente gali išplėtoti savo kovą parlamente tik tiek, ir nedaugiau, kiek tą parlamento frakciją remia savo darbu darbininkų masės, veikdamos klasių kovos lauke, už parlamento sienų.

Skaitydami parlamentinę kovą esant antraeilės svarbos, komunistai, vienok, neatsisako ir nuo jos. Parlamentą jie skaito

esant propagandos tribuna, per kurią galima pasiekti plačiosios minios, koliai tos minios dar tiki parlamentui. Parlamentas ir parlamentinės kovos laimėjimas, komunistam tai nėra tikslas savaime, o tik tolimesnei kovai įrankis. Komunistai žino, kad parlamento, kaip buržujinės valstybės mašinos dalies, darbininkai galutinai užkariauti *negali*, kaip lygiai jie negali tokio net "užkariauto" parlamento paversti savo valdymo organu, nes tasai organas visai kita kam skirtas.

Kol buržujinė valstybė laikys savo rankose spaudą, sakyklą, mokyklas, susirinkimų vietas, kol ji darys įstatymus, nusakančius parlamento rinkimus ir tvarką, tol toji buržuazija nusakys ir *sąstatą* tokio parlamento. To pasiekimui, ji (buržuazija) turi šimtus būdų. Ji tai supranta ir stropiai naudojami savo aiškiom privilegij-

jom; ji neleidžia darbininkam liuosai vesti agitaciją už savo atstovus; konfiskuoja ir darinėja jų spaudą; neleidžia liuosai rinktis ir liuosai kalbėti; areštuoja ir persekioja darbininkų klasės veikliausius narius, tuomi demoralizuodama visą darbininkų judėjimą. Pažiūrėkime tik į Latvijos masinius komunistų areštus, besiantinant rinkimam į seimą, o bus kiekvienam aišku, kokia rinkimų "laisvė" darbininkai naudoja. Jeigu prieš šiuos rinkimus Lietuvos valdžia nesigriebė masinių areštų, o pasikakino tik areštais profesinių sąjungų darbuotojų, tai tik todėl, kad ten jau visi veiklesnieji ir labiau susipratę darbininkai seniai areštuoti, kad jau dabar *nebuvo ką* areštuoti. Galiau, ir kalėjimuose vietos jau nėra, o naujų statymui valdžia neturi pinigų.

Be to, pažiūrėkime, kiek buržuazija išleidžia pinigų agitacijai už savo išstatytus atstovus, o kiek tų pinigų gali išleisti darbininkai, kurie niekaip negali suvesti galo su galu. Tik vienas kunigo Vailokaičio bankas išleido *penkioliką milijonų* aukšinių tokiai agitacijai. Kiek visa buožija išleido tam tikslui pinigų, mes nežinom, bet galim numanyti, kad tai buvo desėtkai milijonų. Darbininkai tų milijonų neturi. Apart to, jų spauda suvaržyta, o aiškiai klasinė spauda — nelegalė, kaip ir jų partija. Karo stovis irgi atkreiptas visa savo aštruma prieš darbininkus.

Komunistų dalyvavimas ar nedalyvavimas parlamento rinkimuose priklauso nuo šalies objektyvių ir subjektyvių sąlygų, o be to — ir nuo susidėjusių politinių bei ekonominių sąlygų. Rusijos bolševikai reikalavo Steigiamojo Seimo, o paskiau patys tą seimą išvaikė. Jie seimo ideją rėmė savo laiku todėl, kad tai buvo *progresyvis žingsnis* tuo laiku, kada Kerenskis valdė šalį. Paėmus gi darbininkam šalies vairą į savo rankas — tasai pats seimas, kaip buržujiniės valstybės aparatas, tapo tornazu revoliucinio darbo tesimui ir jį darbininkai patys išvaikė.

Lietuvos Komunistų Partija pirmuose seimo rinkimuose nedalyvavo, nes tada buvo subjektyviai revoliucingesnė situacija, negu dabar, renkant atstovus į šį seimą. Tada buvo manoma, kad bile dieną gali kilti pasaulinė proletarinė revoliucija, kuri visiems laikam palaidos buržujinius seimus. Komunistai, todėl, ir nenorėjo, savo

dalyvavimu rinkimuose, sankcionuoti tokio seimo ir neskatinti darbininkų juo pasitikėti. Šiandien, nors periodas nėra tiek subjektyviai revoliucinis (objektyviai, revoliucinis jisai šiandien yra lygiai tiek, jeigu nedaugiau, kaip tuo laiku), vienok nemažiau svarbus, kaip prisiirengimo laikotarpis, kuriame eina nuodugnus ruošos darbas. Tokiame laike, parlamentinė kova yra būtina, nes jos laiku galima atlikti didelį propagandos darbą. Išrinkti darbininkų atstovai gali tą klasės propagandą skleisti nuo parlamento tribunos.

Ar Lietuvos komunistai išrinko bent kokį savo atstovą į šį seimą, dar negalima pasakyti. Vienok, priimant domėn politines šios dienos sąlygas, kokios Lietuvoj siaučia, tai visai neteks nusistebėti, jeigu ir nei vieno darbininkų atstovo šin seiman nepaklius. Karo stovis, reakcija, persekiojimai — šelsta visu smarkumu. Kalėjimai perpildyti. Be to, Lietuvos buržuazijai nemaža padeda ir tos šalies social-pardavikai, pasivadinę, oficialiai, "social-demokratai". Tik pažiūrėkime į jų Centro Komiteto išleistą priešrinkiminį atsišaukimą, pavadintą "Kas Tos 'Darbininkų Kuopos' Lietuvoj?" Ten perdėm vedama šlyščiausia agitacija prieš L. K. Partiją; ten Lietuvos susipratę darbininkai nemažiau provokuojami, kaip kad čion Amerikoj provokuoja jų broliai iš "Naujienu" ir "Keleivio". Tasai juodašimtiškas atsišaukimas užbaigiamas bombastiniu šauksmu, "Šalin Romos ir Maskvos Davatkos—"

Jeigu Lietuvos darbininkai ir taptų šiuose rinkimuose nugalėti jungtinėm klerikalų ir social-išdavikų jėgom, tai vis tik tos šalies darbininkų vadas, L. K. P., atliko nemažą propagandos darbą, dalyvaudamas seiminiuose rinkimuose ir statydama savo reikalavimus. Mes dar nežinome, ar visur buvo išstatyti darbininkų sąrašai ir kaip ėjo patsai balsavimas. Vienok mes po ranka turime L. K. Partijos atsišaukimą, iš kurio matome, kad toji partija visai rimtai buvo šiais rinkimais susidomėjus. Ten išstatyta visa eilė minimum reikalavimų, už kuriuos kviečiama darbininkus kovot. Tokių reikalavimų išstatymas turi neapsakomai didelės propagandinės svarbos, nes darbininkai pamato, kas jiems būtina reikalinga ir kas yra jų draugai, o kas priešai. Norėdami savo skaitytojus

supažindinti su tais L. K. P. minimum reikalavimais, čion juos ištiesai paduodame. Štai jie:

- 1) Nustatymo įstatymo kelių visiems darbininkams darbo mokesnio minimum, išskaitliuojant jį javais ar aukso valiuta.
- 2) Įvedimo visiems miesto ir lauko darbininkams 8-nių valandų darbo dienos;
- 3) Išleidimo tam tikrų įstatymų, apsaugojančių moterų, darbininkų jaunuomenės ir vaikų darbą;
- 4) Apdraudimo darbininkų, savininkų ir valstybės lėšomis ligoj, senatvėj, nelaimėi ištikus;
- 5) Aprūpinimo Valstybės lėšomis bedarbių;
- 6) Aprūpinimo darbininkų sveikais butais. Tam tikslui dalyvauja buržuazijos butų perduodama darbininkams;
- 7) Medicinos pagelba darbininkam veltui;
- 8) Gamybos kontrolė darbininkais. Dvarų ir fabriku darbininkų komitetų sudarymo;
- 9) Paliuosavimas darbininkų ir mažžemių nuo mokesnių. Jų perkėlimas ant buržuazijos ir buožių spekuliantų;
- 10) Visos stambios žemės nuosavybės (dvarininkų, vienuolių, bažnyčių) su gyvu ir negyvu inventoriumi konfiskacija (nusavinimas) be jokio tiesioginio ar netiesioginio išpirkimo ir jos visos pavedimas darbininkų ir kaimų biednuomenės komitetams, kurie savo nuožiūra atlieka tos žemės paskirstymą (aprūpinimą bežemių žeme, dvarų išdalinimą ar palikimą norintiems bendram dirbimui);
- 11) Valstybės paramos lėšomis ir miškų naujakuriams darbininkam ir mažžemiam.
- 12) Panaikinimas kaimo biednomenėi mokesnio už žemės nuomavimą (arenda);
- 13) Pilno karo stovio ir ypatingų įstatymų, nukreiptų prieš darbininkus, panaikinimo;
- 14) Pilnos darbininkų spaudos, susirinkimų, sąjungų, žodžio ir streikų laisvės suteikimo;
- 15) Paliuosavimo visų politinių, sėdinčių kalėjimuose už darbininkų reikalus, mažžemių ir darbininkų už agrarinius prasikaltimus, kareivių už disciplinos ir politikos prasikaltimus ir visų sėdinčių už kovą su spekuliacija;
- 16) Laisvė grįžt darbininkų politiniams emigrantams, visiems išstremtiems iš Lietuvos už darbininkų reikalus. Laisvės emi-

gruoti į visas šalis;

17) Užlaikymo valstybės lėšomis nuo baltojo teroro žuvusių revoliucionierių šeimynų;

18) Pilnos visų tautų ir kalbų laisvės;

19) Prašalinimo tikybos mokslo iš mokyklos;

20) Visų bravorų ir smuklių uždarymo!

21) Miškų ir linų spekuliacijos sulaikymo;

22) Atsisakymo nuo visokių karo avantiurų, taikomų prieš Sovietų Rusiją, nuo atviros ar slaptos sutarties su Lenkija, nuo pardavimo Antantei".

Mūsų, amerikiečių, priedermė yra remti Lietuvos draugus ir jų kovą.

MOTERS LAUŽO HAREMĄ.

Harem'as tai yra užgynimas moterim, merginom dalyvauti viešame veikime ir visame viešame gyvenime. Harem'as yra mahometonų tradicinis simbolas.

Tas daugiausia praktikuojama turkuose. Turčiai turi tam tikrus namus, kuriuose jų moters yra uždarytos, kaip kalėjime. Jom jokių draugijų teisių nėra.

Dabartinė civilizacija nepakenčia to. Industrinė gadynė reikalauja iniciatyvos ir pilno dalyvumo socialiam gyvenime kaip vyro, taip ir moters.

Turkų nacionalistų kova ir pasižymi tuo, kad moters įtraukiamos bendran darban su vyrais. Tūla Halide Hanoun, garsi turkų poetė ir dabar einanti pareigas karo sekretoriaus Mustapha Kemal Pašos kabinete, rašo, kad merginos laužo Harem'ą: jos dalyvauja politikoj, kare ir visame plačiam gyvenime; armijoje yra apie 100 moterų oficerių, dviejuose pulkuose apie 50-tas nuošimtis merginų; į Angaros Seimą kelios moters išrinkta.

Sovietų Rusija pirmutinė sulaužė senas užtvartas tarp vyro ir moters ir atidūrė duris jom į platųjį pasaulį. Turkai nacionalistai antri sudaužo senas Harem'ų tradicijas.

Tai yra milžiniškas žingsnis pirmyn. Tokių žingsnių negalėjo padaryt senasis buržujinis pasaulis.

Iš "Vilnės".

DARBININKIŲ MOTERŲ UŽDAVINIAI

O. ŠIMOLIUNIUTĖ.

Lietuvių Moterų Progresyvių Susivienijimui pradėjus organizuotis, mes dėjome pastangas, kad patraukus prie veikimo kuodaugiausia moterų ir kad suteiksim joms supratimą, jog reikia darbuotis darbininkiškame sudėjime del pagerinimo darbininkių moterų buvio.

Suorganizavus nemažą burelį darbininkių moterų, pradėjome vesti agitaciją už lygias su vyrais balsavimo teises, tai buvo mūsų pirmutinis obalsis. Tuomet mes darbavomės smarkiai: šaukėme masinius susirinkimus, nešėme rezoliucijas, kad tik greičiau iškovoti tas teises.

Darbas ėjo sekmingai; L. M. P. S. kuopos organizavosi, narių skaičius augo. Dirbome ir džiaugėmės, kad mūsų darbas eina pirmyn.

Pagaliaus Amerikos moterys gavo lygias balsavimo teises. Vadinas, mūsų tikslas jau atsiektas! Bet anaipol ne visos darbininkės pasitenkinome tuomi tikslu. Tulos buvusios mūsų vadovės nuėjo pas buržuaziją ginti buržuazijos reikalų. O mes, darbininkės moterys, pasilikome kovos lauke vesti toliaus kovą už darbininkų klesos reikalus.

Matydamos, kad mūsų darbas visgi neša vaisius, mes pasiryžome dar su didesne energija kovoti, kad sutriuškinus kapitalistinę sistemą ir įsteigus proletariato viešpatavimą.

Dabar mes ir tai suprantame, kad kovoj su išnaudotojais neužtenka darbuotis vien tik L. M. P. Susivienijime. Mes turime stoti į revoliucinę proletariato partiją. Taipgi, mes turime eiti ir į mases, tai yra — į unijas, ir ten skleisti darbininkišką susipratimą. Mūsų pareiga kelti unijines mases į kovą prieš savo išnaudotojus.

Nežiurint kokioj pramonės šakoj mes dirbtumem, mūsų užduotis priklausyti savo užsiėmimo unijoje, jeigu tokia unija gy-

vuoja. Mūsų pareiga taip pat priklausyti ir prie Amerikos Darbininkų Partijos. Bet jeigu ne, tai turime pradėti agituoti darbininkus, aiškinti jiems unijos reikalingumą. Tą darbą mes, susipratusios darbininkės turime pradėti nelaukdamos nė valandėlės.

Šiandien viso pasaulio revoliucinis darbininkų judėjimas deda didelės svarbos ant veikimo unijose. Profesinių Sąjungų Internacionalas yra pasaulinė sąjunga revoliucinių unijų. Jis šaukia unijines minias po savo raudona vėliava. Mūsų pareiga darbuotis, kad pakėlus Prof. Sąjungų Internacionalo įtaką ir Amerikos unijose.

Todel mes susipratusios darbininkės, moterys, turime dėti pastangas, kad unijos, kurioms mes priklausome remtų Prof. Sąjungų Apšvietos Lyga. Nes tai yra pamatinė svarbi organizacija, kuri sekmingai revoliucionizuoja unijines minias. Tik tai su jos pagelba mes galėsime Amerikos darbininkų unijas pasukti linkui Raudonųjų Sąjungų Internacionalo.

Tatai yra mūsų užduotis, nuo kurios nė viena susipratusi moteris neprivalo atsakyti.

Draugės Darbininkės! Mūsų tikslas dar neatsiektas. Darbininkų klesa dar neišsiliuosavus, todel mes ir privalome dirbti kiek mūsų spėkos leidžia.

Drg. Sarapienė bara Barčienę, kam ji be jos pavelijimo rengia Petrikinei prakalbų maršrutą. Šaukia kuopas dirbti naudingą darbą, reiškia nerengt prakalbų, bet kuopos tokios nepaklusnios, kad savo rajono organizatorės patarimą nepaiso.

* * *

P-lė Puišiuotė žada vėl grįžt į politiką, bet tik tuomet, kuomet pralobs. Well, jeigu ir grįž, tai mums naudos bus tik tiek, kiek jos turime, kuomet anos mūsų tarpe ir nėra.

TURKIJOS „NEPRIGULMYBĖ“

K. PETRIKIENĖ.

Laikė europinio karo labai buvo madoj kalbėti apie mažųjų tautų nepriklausomybę. Darbininkiška spauda ir jų kalbėtojai eilių eilėmis nurodė, kad mažųjų tautų nepriugulmybė, tai tik švelni skara su kuria plėšikas (didėji imperialistinė valstybė) bando prisidengt savo žiaurų veidą, pakol galutinai pasiglemž tykojamą auką. Taja auka mes skaitome mažasias valstybėles imperialistiniame pasaulyj.

Kaipo pavyzdžiui imsime dabartinę Turkiją su josios „nepriugulmybe.“ Turkija budama „nepriugulminga“ jau 1888 m. karštai susigiminiavo su Vokietija. Pirmo laiko, Turkijoje rolė lošė Anglijos kapitalas, nes Anglija buvo nutiesusi gelžkelį nuo Smyrnos iki Ismidui ir taipgi buvo išnuomavusi kitą gelžkelio šaką. Vienok su pradžia 1888 metų, kylantis Vokietijos imperializmas išsiderėjo iš Turkijos Anglijos kapitalo nutiestą gelžkelį. Kad pasekmingiau Vokietijos kapitalas galėtų plėtotis 1889 m. Vokietija „gavo“ leidimą pasibudavot ir savo priep্লাuką. Praslinkus dar metams laiko, Vokietijos Bankas gavo leidimą kontroliuot ir muitus toje priep্লাukoj.

Vokietijos kapitalas sykį įkėlęs savo koją į Turkijos teritoriją, jau tolimesni savo darbą tęsė lengviau. Greitu laiku Vokietijos Bankas nutiesė daugiau gelžkelių, paėmė kontrolę ant Karaviro jurių ir Komos lygumų. Turkija turėjo prasiskolint Vokietijos Bankui ir pati valdžia pasidarė labai nuolaidi, nes iš vienos pusės ją spaudė Vokietijos Bankas, iš antros Anglija. Vadinama „nepriugulmybė“ randasi malonėje Vokietijos arba Anglijos su jųjų pagelbininkėmis ir tų didžiųjų valstybių įklotas kapitalas ir traukiantis pelnas reikalavo stiprios apsaugos. Viena ir antra pusė norėjo palaikyt Turkijos „nepriugulmybę“.

Po Europiniam karui, Vokietija, kaipo pralaimėtoja, turėjo užleisti savo vietą

Anglijai su jos talkininkėmis. Dabar iš vienos pusės atsistojo Anglija ir Graikija iš antros — Francuzija. Septynios dešimtas nuošimtis Turkijos tautinių skolų, priklauso Francuzijos bankams. Per tai Francuzija ir teikė turkams paramą kovoje su Graikais, kuomet Graikus remia Anglija.

Kaipo pirm Europinio karo Turkijos „nepriklusomybę“ saugojo Anglija su Vokietija, taip lyginai dabar saugoja toji pati Anglija su savo „talkininke“ Francuzija.

Dabartinis Graikų-Turkų karas yra tik mažas „nesusipratimas“ tarpe didžiulių valstybių, kurios turi įvestinę savo kapitalą Turkijoje. Viešpataujant Anglijai su Graikijos pagelba, Francuzijos bankieriams mažai yra vilties išsikolektuot savo paskolas ir tik todėl taip karštai Anglija stojo viena „apsaugot civilizaciją“ Dardanelių susmaugoj, o Francuzija išjuokdama „civilizaciją“, kurią Anglija saugoja, gelbsti Turkams Konstantinopolyje ir atgavime Trakijos. Delei šios priežasties atsikartojo tos baisios smirniečių skerdynės, kaimų deginimai ir daugelis kitokių baisenybių papildintų per „Turkus.“

Jungtinės Valstijos nuo šio incidento stovėjo „nuošaliai“. Šale Smirnos randasi didelis sandėlis Standard Oil Kompanijos aliejaus tenkų ir per tą pačią kompaniją kontraliuojama tinkamos prėkybai vietos, delei šios priežasties Jungtinės Valstijos tuoj ir pasiuntė dvyliką karinių laivų, apsaugojimui Smirnos „gyventojų“ nuo grėsiandžio pavojaus iš Turkų pusės.

Taip tai imperialistinės valstybės saugoja mažųjų tautų „nepriugulmybę“. Po Europiniam karui tų „nepriklusomų“ valstybių atsirado gana daug: mat, iš Vokietijos kolonijų padarė daugelį „nepriugulmingų“ valstybių. Iš buvusių Rusijos teritorijų taip pat gimė eilė „nepriklusomų“ valstybių. Nors talkininkai ir stovėjo

už neišskaldintą Rusiją, bet negalėdami nuverst Tarybų valdžios, priversti buvo pripažinti "nepriugulmingas" valstybės.

Daugelis ir musiškių patrijotų džiaugiasi nepriklausomybe, veikiausia jie pasakys, kad negalima lyginti kitas valstybės prie Turkijos ir joms negrėsia tokis skaudus likimas. Pažiūrėkime smulkmeniškiau į "nepriugulmingų" valstybių padėtį, o tuomet, tikiu, nereikės mums ginčytis, nes faktai kalba patys už save.

Lietuvos skolos:

Jungtinėms Valstijoms \$5,741,627

Amerikos lietuviams 2,000,000

Anglijai sterlingų 16,812.12 s. 4 d.

Vidujinė paskola 32, 597, 450 markių.

Popierinių pinigų cirkuliuoja 5,000,000,000.

Aukso turi apie \$2,000,000.

Latvija. Viso skolų turi 52,046,800 aukšinių frankų. Skolinga Amerikai 5,132,287.-12.

Norvegijai 6, 736,127,50 kronų.

Anglijai £20,169,1.10 d.

Francuzijai 2,241,516,61 franką

Vidujinė paskola 352,000 aukšinių

frankų. Popierinių pinigų 46,000,000 aukšinių frankais. Aukso apie \$6,000,00.

Estonija viso skolų turi \$16,100,000:

Jungtinėms Valstijoms \$14,000,000

Anglijai 1,100,000

Francuzijai 900,000

Danijai 100,000

Vidujinė paskola 100,000,000 Estonijos

markėmis. Popierinių pinigų cirkuliacija 2, 757,000,000 markių. Aukso turi \$7, 000,000. Visos "nepriklausomos" valstybėse iš šalies įplaukų, daugiausiai negali padengti nei esamų išlaidų, o jau apie mokėjimą pačių skolų bei nušimčių už jas negali būt nei kalbos, juo tolyn, tai vis daugiau brenda į didžiųjų valstybių bankierių kišenes ir savo "nepriugulmybe" džiaugiasi patol, pakol nekurioms iš skolintojų negrėsia jų interesams pavojus. Prisėjus pavojaus valandai, reikia griebtis už ginklo, kad apgynus "civilizaciją" taip, kaip dabar Anglija su Francuzija daro Turkijoje.

Imperialistiniame pasauly, tokio daik-

to, kaip kad mažoms tautoms nepriklausomybė nėra. Jų likimą ir šalies tvarkymą nustato didesės valstybės, kurių tikslas yra: plėšk kiek gali.

Turkijos pėdomis eina visos tokios "nepriklausomos" valstybėse ir jų veik visų laukia panašus likimas. Jas vieną po kitai didesės valstybės savo imperialistiniams siekiams ima į savo "demokratišką" globą kada anos nepajiegia skolas išsimokėti. Tiktai proletarinė revoliucija galės paliosuoti pavergtasias tautas ir suteikt joms nepriugulmybę.

MOTERŲ DARBININKIŲ NELAIMĖS.

Kaunas. Volfo bravaras. Birželio mėn. mūsų bravaro darbininkes ištiko didelė nelaimė. Patsai bravaras visas pastatytas tik darbininkų išnaudojimui — jokių prietaisų apsaugojimui nuo nelaimių nėra, sanitarijos atžvilgiu darbas kuobiauriausias. Tik delei tų priežasčių vieną dieną užsinozdijo 17 darbininkių. Iš jų 10 nugabeno į ligoninę, o kitas giminės parsivežė namon. 3 greitai pasimirė. Kai kurios užsinozdijusių buvo neščios. Jų kūdikiai gimė pirm laiko negyvi. Gal, draugai manote, kad numirusiųjų moterų darbininkių šeimos Volfas aprūpino pragyvenimą, kol visi jų vaikai užaugs?

Ne. Jų vaikai bado likimui atiduoti. Jūs paklauskite, ką darbininkės daro, kad savo teises ir reikalus apgint?

Kol kas dar nieko. Mūsų bravaro darbininkės dar nesuprato, kad tik jos pačios gali savo reikalus apgint, išsikovot geresnes darbo sąlygas, išsikovot Volfo lėšomis apdraudimą nuo nelaimės. Kol kas nutukęs Volfas žaidžia darbininkių sveikata ir gyvastimi delei savo milijonų. Gal toji didžioji nelaimė, mirtis mūsų draugių darbininkių padės didesniai darbininkių skaičiui suprast pagalias, kad be organizacijos, be sutvėrimo profesinės sąjungos, be spietimosi apie komunistų partiją, be mūsų pačių kovos nieks mūsų reikalų neapgins, nuo nelaimių neapsaugos. *Nukentėjusių Draugė.*

"Tiesa"

DARBININKĖ IR MOKSLAS

(Lietuvos darbininkės balsas)

Darbininkų klesai yra sunku mokintis. Tik buožių suneliai ir dukrelės tegali mokintis, kurie iš niekur nejaučia jokių trukumų; tik jie gali sėdėti gimnazijose ir visose augštose mokyklose. O darbininkų vaikams tų mokyklų durys stipriai uždarytos. Jiems nėra ir laiko apie mokslą svajoti, nes iš darbininkų gryčios neišeina jų kasdieninis svečias: alkis, šaltis ir visoki trukumai; tai nėra ko valgyti ir apsilvilti, tai iš ko užsimokėti už kampa.

Todel darbininkų vaikai, iš mažų dienų turi eiti patys užsidirbt sau duonos kąsnį. Pirma piemenimis, toliau mergomis ir bernais.

Tai toks sodžiaus proletariato vaikų likimas.

Miestuose jau nuo devynių metų vaikai stovi prie fabriko, dirbtuvės ar sankrovos vartų, laukdami darbo. Tankiai buna pastumdelių vietoj.

Štai kokios jų gimnazijos ir universitetai.

Buržuazinės valstybės interesuotos, kad neduoti darbininkams mokslo, nes juo darbininkės ir darbininkai tamsesni, juo lengviau jie išnaudoti. Buržuazija vietoj mokyklų steigia jiems bažnyčias ir karčiamas, nori pakarnumų prieš dievo apveizdą ir degtine apsvaiginti darbininkų protą.

Bet darbininkai, nors ir bemoksliai, at-randa sau kelius išsiliuosuoti iš po buržuazijos jungo. Jie steigia savo organizacijas, profesines sąjungas ir politines partijas. Ten jie įgyja politinio susipratimo ir išmoksta kovoti dėl savo klesos reikalų.

Sunkiau yra moterims darbininkėms, nes jos dar menčiau susipratusios, kaip vyrai. Be to, vyrai yra kur kas liuosesni: jie nesurišti šeimyna tiek kiek surišta esti moteris. Ji dirba daug daugiau, kaip vyrai — be dirbtuvės darbo ir lauko darbo, ant jos pečių dar užkrauta ir namų ruoša. Parėjus iš lauko ar fabriko turi išvirti, ap-

skalbti, aplopinti vaikų ir vyro drabužius.

Todel darbininkė, stovi dažniausia nuošaliai nuo darbininkų organizacijų. Dėl mūsų tamsumo mus išnaudoja ne tik kapitalistai, dvarponiai buožės, bet ir kunigai temdydami mūs protą ir piršdami visokias katalikų draugijas, kaip antai Žitos ir kitas.

Taip kapitalistinėse valstybėse bemok-sles, nesusipratusias, neorganizuotas darbininkes ir darbininkus visi stengiasi išnaudoti. Tik Rusijoje, kur valdžia darbininkų rankose, mes matome ką kitą.

Ten nors ir sunkiose aplinkybėse, bet prie gerų norų darbininkė gali rasti kelią prie mokslo. Ten joms atdaros įvairios mokyklos, kuriose pirmą vietą užima darbininkai ir darbininkės. Dirbantiems dieną ir norintiems mokintis yra įsteigti vakariniai kursai, kuriuos galima lankyti vakarais. Yra profesinių mokyklų, kur pagal norą ir gabumą mokina kokio nors amato. Valdžia visus moksleivius aprūpina kiek galėdama, kaip maistu taip ir drabužiais, knygomis ir visais mokslui reikalingais dalykais.

Tai kas gi belieka mums Lietuvos darbininkėms daryti? Argi ir toliau mes turime būti tokios tamsios vergės, kad mūsų priešams būtų lengviau mus išnaudoti. Ne, mes turime dėtis prie darbininkų organizacijų, profesinių sąjungų, lankyti darbininkų susirinkimus, skaityti darbininkų laikraščius, tiktai ginančius darbininkų reikalus, o ne suvadžiojančius darbininkus. Skaitykime darbininkų literatūrą, kur rasime nurodymų, kaip mums lengviau lavintis, šviestis ir kovoti dėl šviesesnės ateities. Rašykime į Darbininkų Atstovą.

Nesidrovėkime, kad ir tegalime raidę prie raidės sulipinti, bile tik galime savo vargais pasidalinti.

Tąsa ant 352 puslapio

IŠ PRAKALBŲ MARŠRUTO

Prasidėjus L.M.P.S. Agitacijos Savaitėi, prasidėjo ir spartesnis darbas. Kuopos kur tik sugriebia kokį nors kalbėtoją, kartais ir prieš savo rajono viršininkų norą rengia prakalbas, nes visos jaučia begalinę stoką agitacijos. Naujojoje Anglijoje lietuviais apgyventa didelės kolonijos, dirva darbui be galo plati, bet patsai veikimas lyg biskį ir apmiręs, pas drauges ir draugus taip kaip kai kuriose kitose kolonijose, matosi lyg ir dvasios nupuolimas. Progresyvį darbą varo pirmyn mūsų trijų didžiulių organizacijų kuopos. Kadangi aš veik visur kalbėjau L.M.P.S. kuopoms, tai su draugėmis išsikalbėjus, teko daugiau susipažinti apie jų veikimą.

L.M.P.S. Antras Rajonas yra išdalintas net į keturias dalis; kiekvienai daliai yra paskirta organizatorė, kuri turėtų prižiūrėti jai paskirtos apielinkės kuopų veikimą, bet dabar tokis organizatorių pasiskirstymas mažai ką gelbsti, o prakalbų maršrutus rengiant veik ir patį darbą trukdo. Veikiausia todėl, kad nekuriuos draugės užsivertusios įvairiais darbais ir nėra laiko po kuopų susirinkimus lankyti. Mat, čion, apart namų darbo veik visos dirba dirbtuvėse.

Lawrence ir Worcesterio progresisčių kuopos stovi neblogiausiai; būtinai reikia įsteigti savitarpinio lavinimosi vakarėlius. Tenais yra daugiau prasilavinusių draugių, kurios tą darbą galėtų tvarkyti. Lawrence d. Romandienė turi vėl savo energiją atgaivinti, pakol į savo vietą galės pastatyt kitas.

Hudson, Mass. draugės būtinai šią žiemą turi įsteigt rašybos mokyklėlę, nes, rodosi, visoje kuopelėje randasi tik pora draugių mokančių rašyt, o be rašybos sunku darbas vesti pirmyn.

Lowelly veik visą progresyvį veikimą palaiko moterys, jos dirba labai energiška, beveik žymiai pralenkė vyrus. Daugelis iš

jų turi vest "mirtiną" kovą su savo vyrais, kada prisieina eit į susirinkimą.

Haverhill — čion tai tur būt bene bus antras West Lynn. Čia daugelis moterų progresyvės, bet jų vyrai tamsūs kaip naktis; jie nieko neskaity, nieko neprotuoja ir tie avinai nori, kad ir jų moterys tokiomis būtų. Vyrai savo brangų liuosą laiką praleidžia tautiškosiose klubose prie "smoke talk" arba širdelę gaivindami kokių-nors skystimėliu.

Išsikalbėjus su draugėmis, ne viena nusiskundžia, kad po ilgų barnių, kuomet moteris nepaiso jokių jai daromų užmetimų ir niekinimų, eina į susirinkimą, tai vyras susiėmęs pilvą pradeda rėkti, kad šauktų daktarą, bet nekreipiant atydos į jo ligą, jai išėjus ir pats pasiėmęs kepurę eina į klubą vaistų jieskoti.

Sunku vyrams veikti, kuomet jų moterys tamsios, bet kelis kartus sunkiau moterim darbuotis visuomeninėje dirvoje, kuomet jų vyrai jas persekioja ant kiekvieno žingsnio.

Haverhill'j, kaip ir Lynn'e, nedidelis burelis susipratusių draugių, bet jos dirba su visa energija. Dirbkite draugės, ateitis priklausos jums.

Nashua, N. H. — Čia veikimas yra didesnis ir progresistėms darbuotis yra daug lengviau, nes yra daug draugų, kurie taip pat jom padeda.

Lewiston, Me. — Ši kolonija geografinėmis sąlygomis toli atskirta nuo kitų lietuvių apgyventų kolonijų. Prakalbų bei šiaip kokių pramogų rengimas delei didelių gelžkelio išlaidų biskį apsunkinamas. Bostoniečiai turėtų į tai daugiau atydos atkreipti ir rengiant prakalbų maršrutus, niekuomet nepamiršt Maine valstijos. Darbas pusėtinai žygiuoja pirmyn; ten veikia progresistės, veikia ALDLD. ir A.D.P. kp.

Brighton ir Cambridge Mass. progresisčių kuopos narių skaitliu nedidelės,

bet abejose kuopose randantis keliom draugėm netinginių padirbėti, tad darbas savo keliu žygiuoja pirmyn.

Antras rajonas savo plačiomis ribomis užima pirmą vietą Susivienijime. Maršrutai antram rajone yra paranku rengti, nes miesteliai netoli vienas kito, tai nepasidaro didelių kelionės išlaidų.

Abelnu žvilgsniu žiūrint, agitacija visur be galo reikalinga. Ši apielinkė daug nukentėjo laike frakcinės kovos, bet kaip kuriose vietose dar ir dabar yra keletas užkietėjusių draugų bei draugių, kurie per savo "kairumą" daugiau nieko negali matyti, nei suprast. Nuo šios priežasties ypatingai kenčia L.M.P.S. rajonas. Sekančioj rajono kenferencijoj delegatės turėtų rimtai tuos reikalus apsvarstyti ir prie rajono vairo konservatyves (bent pakol jos savo "kairiąją" poziciją permainys) pakeist tinkamesnėmis. Tas rajonui būtų ant sveikatos, kitaip prisieis nekurias kuopas palaidot.

K. P.

BAŽNYČIOJ.

Sušalęs, išalkęs, apysenis žmogus, įėjo į puikią New Yorko bažnyčią ir drebančiomis rankomis, pavilgęs du pirštu į šventą vandenį, persižegnojo, pabučiavęs dievo sūnaus mūką, bailiai apsidairęs atsisėdo priešais prastai apsirengusią moteriškę. Vieton pamiršt žemiškas grožybes ir paskest karštoj maldoj prie visagalio augščiausiojo, jusiai bailiai dairėsi aplinkui ir savo žvilgančiomis akimis ir sunykusiu, be spalvų veidu, kelis kart nedrąsiai į moteriškę pažvelgė ir drebančiu balsu nedrąsiai prabilo:

Pone, pagelbėk man gaut šiai nakčiai lovą ir bent biskį maisto. Aš šiandieną dar nieko nesu valgęs."

"Kas atsitiko su tavim?" Paklausė moteriškė.

"Neturiu darbo jau šeši mėnesiai. Aš esu darbininkas ir darbo niekur negaliu gaut. Aš visuomet turėdavau darbą, bet dabar...."

"Kodel tu nesikreipi prie šios bažnyčios? Šie žmonės yra turtingi, gal jie tau pagelbės." "Oh, ne, ne,"— jis atsakė— "aš nepriklausau prie šių maldininkų."

"Prie kurių maldininkų tu priklausai?" moteriškė paklausė.

"Aš dabar nepriklausau nei prie vienu todel, kad aš miegu bile kur randu šiltesnę vietą."

"Tu nori pasakyti, kad bažnyčia tau nepagelbės?"

"Ne, nepagelbės."

"Jeigu bažnyčia negelbsti žmonių, kuriems reikalinga pagelba, tai kokia nauda iš bažnyčios?"

Jis pažiūrėjo į ją maldaujančiomis akimis.

"Aš visuomet buvau geras katalikas, bet dabar aš nežinau...."

Moteriškė jam padavė 25 centus, jis norėjo ją palaiminti, bet ji prabilo.

"Nelaimink manęs, aš noriu, kad tu atmintum, jog dievas ir bažnyčia nedavė tau 25 centų. Tiktai netikinti į dievą ir į bažnyčią, pati būdama beturtė, tave šelpia."

Moteriškė pakilusi išėjo, o ant jo veido matėsi abejonės mintys.

Kate Cook.

Iš "Jobless".

DARBININKĖ IR MOKSLAS.

Tąsa nuo 350 puslapio

Su nemokančiomis mūsų priedermė nors tomis žiniomis dalintis, kurios mums lengviaus įgyti.

Todel draugės darbininkės ir darbininkai stengkimes pažinti, iš kur kyla mūsų vargai ir kaip su jais kovoti. Švieskimes, lavinkimes, organizuokimes ir stokime kovon su savo išnaudotojais.

Svirkalnietė.

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS.

Korsėtai, pudra, tepylai, kaltunas ir dar kas.

Dr-gė Juzė M-kiutė iš Detroit, Mich., prašo duoti jai keletą patarimų "moteriškuose" dalykuose. Ji rašo:

1. Ar nekenkia sveikatai korsėtas nešioti? Kai aš dėviu korsėtą, jaučiuosiu tvirtesne.

2. Pudruotis ir tepylais dažytis, ar kenkia sveikatai, taipgi pamodo, miltukai, kvepalai ar ką bloga daro?

3. Ar kaltunas yra labai bloga liga ir kaip nuo jo išsigydyti?

Atsakymai:

1. Yra visokių korsetų. Pigesni korsetai sunkiau priderinti. Jie dažnai suveržia moterei liemenį, susmaugia vidurius, suvaro žarnų didžiumą žemyn ir taip viskas suspausta, suslėgta ir stovi. Kraujo apytaka ir pasidaro žymiai sunkesnė, didžiosios kraujagyslės esti perdaug suspaustos. Iš to kyla vidurių sukietėjimas, "vėjai" bei dūjos žarnose, skaudžios ir nereguliarės antdrapanės (mėnesiniai), ilgainiui kojų gyslos (venos) taip apsilpsta, kad vietomis išsipučia, pasidaro garankštuotos. Esti dar ir kitokių nesmagumų nuo negerai pritaikyto korseto. Suprantama, taip nešioti korsetas nesveika. Reikia arba jis šalin mesti arba prisiderinti sau geresnis, tinkamesnis.

Geras ir naudingas korsetas ne tik kad nedaro blogo vidurių organams, bet dar ir prigelbsti juos prilaikyti atatinkamoj vietoj. Jaunos merginos bei moterys, liesesnės, neturėjusios vaikų, gali visai gražiai apseiti ir be korsetų. Tokioms gražios formos moterims korsetas nereikalinga nešioti, nebent tik išimtinuose atsitikimuose.

Storos moteraitės, susilaukusios keleto vaikų ir pusėtinai apdribusios, nukabusiais pilvais ir nutukusios, turėtų dėvėt gerą, sąmoningai priderintą korsetą ne tam, kad vidurius dar daugiau susmaugus ir žemyn

suvarius, bet tam, kad juos natūralinėj vietoj laikius ir — šiek tiek formą pataisius. Geras korsėtas yra toks, kuris apatinės pilvo dalis pakelia viršun ir palaiko, kiek galima savo natūralėj vietoj.

Reikia mokėti sąmoningai toksai korsėtas užsidėti ir nešioti. Tam tikslui moteris tegul atsigula aukštienika, pasistebia kojom aukštyn, kad viduriai nusišvertų iš žemutinės pilvo dalies, ir tokioj pozicijoje besilaikant, užsideda korsetą, užsiraišo, užsisagalioja ir tik tada sau atsistoja. Reikia priprasti korsetas užsidėti tokiu būdu, tai bus viduriams gerai ir sveika.

Apatinė korseto dalis turėtų būti standžiai sutaisyta, kad tuo būdu viduriams būtų parama, o aukštutinė dalis liuosokai susagstyta, kad būtų lengviau kvėpuoti ir kad nebūtų širdis ir plaučiai perdaug prislėgta.

Taip dėvėti korsetas yra naudinga kiekvienai moterei, ypač kurios pilvo raumenys perdaug išstampyti nuo perdažnų gimdymų ir neštumo.

2. Apie pudras, dažus, tepalus, pamodas, kvepylus ir kitokios rūšies kosmetikus, kurie taip brangūs daugelio moterų širdžiai, galima pasakyti, kad, protingai vartojant tas pagražinimo priemones, savo sveikatai bloga gal nepasidarys. Čia irgi reikia žinoti, kaip tatai vartoti atatinkamai. Kurią moterį bei mergaitę prigimtis bei sunkios gyvenimo sąlygos nuskriaudė ir pirma laiko nurovė nuo veidų rožes ir atėmė jom skaistumą, žydrumą, iš bėdos galima ir dirbtinai rožių prisiosodinti.

Yra visokių kosmetikų (padailinimo pabūklų). Kai-kurie perdaug odą išdžiovina ir atima jai natūralinį spindėjimą; oda pasidaro persausa, ima šiurpti, plasioti, peršėti ir kai kada net odo uždegimas (ekzema) prisimeta.

Štai kaip patartina "gražintis." Pudra turėtų būti geresnės rūšies, nes yra tokių, kurios gali ne tik odą pagadinti, bet kiek

susigerti į kūną ir dalinai užnuodyti. Matot, kai kurios pudros, milteliai turi savyje tulų švino druskų, kartais net aršenio. Ryžiaus milteliai (rice powder) esąs neblogas daiktas. Reikalui prisiejęs galima, kur reikia išsipudruoti, milteliais lengvai pasibarstyti, vietomis ir tepylais pasitepti, ir tuoj, pirmai progai pasitaikius, reikia gerai visa tai šiltu vandeniu ir kastilišku muilu (castile soap) nusiplauti, nusišluostyti, o paskui šaltąja grietine — “koldkrymu” odą nusitepti. Gult einant niekad nepalikite ant veido jokių miltelių, dažylų, lūpų pomadų, nes ūmai sugadinsite sau odą.

Apie kvepalus — tiek galima pasakyti, kad truputėlį galima vartoti, bet “ne pertirštai”. Kenkti kvepylai mažai ką kenkia. Kai kada žmogaus prakaitas negražiai atsiduoda, tada galima pateisinti vartojimą kvepalų, reikalui prisiejęs.

4. Kaltunas nėra visai jokia liga. Kaltunas tai yra susivėlimas ilgų plaukų į vieną ar keletą vilokų. Kaltunas susivelia nuo apsileidimo, kada moteris negali ar nenori plaukų šukuoti ir diena dieneon vaikšto ir guli plaukų nesusišukavusi. Tatai kai kada atsitinka sunkioje ilgoje ligoje, ne dėl pačios ligos, bet delto, kad ligonė neturi galimybės plaukais rūpintis. Kaltuną kiti žmonės bijo kirpti, būdami prietaringi, manydami, kad, nukirpus tokius suveltus plaukus, kaltunas prisimes kur kitur, į kaulus ar nagus. Tai grynas prasimanymas ir nežinystė. Kaltunas nėra liga ir nėra geresnio būdo jam prašalinti, kaip nuskirpti, o paskui ataugančius plaukus tinkamai **šepečiu šukuoti**. Nešioti tokius suveltus plaukus (kaltuną) yra kvailas daiktas, nes paprastai ten prisiveisia devynios galybės visokio gyvio: utėlių, blusų ir, dievai žino, dar ko. ..

Vadinas, žirkklės prašalins kaltuną, o šepetys nedaleis jam atsirasti. Kaltunas yra pasekmė apsileidimo; medicinoje vadinasi **plica polonica**, gal būt dėl to, kad dažniausia pasitaiko lenkuose, lenkų varguomenėje, kuomet įsisiubavę ponai jiems ant sprandų perdaug jau jodinėja. Supran-

tama, geriausias būdas nuodugnai prašalinti kaltunus ir jų atsiradimo priežastis yra lenkų darbininkų susipratimas, kad jie mokėtų pasisipardyti ir dvarponius ir kitokius galus nuo sprando nutrenktų velniop....

IŠ KOMUNISTŲ PROGRAMOS.

Tautų Išliuosavimas.

1. Ar komunistų partijos programos yra tik vienos šalies programu?
2. Ar jisai yra tinkamas mažoms, pavergtoms tautoms?
3. Ar yra Tarybų Rusijos tikslas paglemžti silpnesnes tautas?
4. Kaip proletariatas privalo rišt tautos teisės? Ar tautų abelnai ar tik atskiros tautos proletariato reikalus?
5. Ar proletariatas laimėjęs vienoj šalyj, privalo remt kitose šalyse revoliucinį judėjimą?
6. Apart paprastų imperialistų kokia kita politinė sriovė atėjo buržuazijai į pagelbą reikale tėvynės apgynimo?
7. Ką reiškia imperialistams kolonijos?

Kodel Mes Komunistai?

1. Kodel kairysis sparnas iš socialdemokratų partijos turėjo atsiskirt ir pasivadino komunistais?
2. Ar Rusijoje kilus spalio mėnesyje revoliucijai visos revoliucinės partijos kovojo bendrai priešais buržuaziją?
3. Ar socialistinė revoliucija gali įvykti be pilietinės karės?
4. Ar be proletariato diktatūros galima pasiekt komunistinį, draugišką gaminimą?
5. Ar laike komunistinio visuomenės tvarkymosi bus palaikoma valstybė?
6. Kam šiandien valstybė yra reikalinga?

(Pabaiga.)

“MES BEMOKSLĖS”

Kur nepasisuksi, visur girdi nusiskundimus: “mes bemoksliai, neturime savo tarpe prasilavinusių draugų, bei draugių, tai ir nieko daugiau nuveikti negalime.” Kitos draugės, bei draugai net iš to sau kapitalą daro ir “didžiuojasi”, kad jie yra bemoksliai, tai girdi redaktoriams lengva juos sukritikuot, o daugiausia tai išgirsti nuo moterų, todėl aš čion ir noriu daugiau domės kreipti į moteris. Jų tas nusiskundimas šiandien likosi nudėvėta pasaka. Nueiktu pas jas į namus, o rasi viską apmegsta, apsiuvinėta, kad žiurint net griaudu darosi, arba vėl, pečius taip nušveistas, kad net blizga ir dar ant viršaus užtiesta rankomis megsta skara. Na, tai iš kur jūs, brangios draugės, laiko randate tą pragaištingą darbą atlikti? Kodel neperkeičiat tą laiką, naudingesniam tikslui? Mezgimas, siuvinėjimas atgyveno savo dienas ir darbininkams nepritinka tuom užsiimti. Lai juomi užsiima Kazimierietės ir jų auklėtinėmis. Dejavimai, kad “esame bemoksliai” sąlygų nepakeis.

Mes jau pergyvenome tuos laikus, kada pasiganėdindavome, smerkimu kapitalistinės sistemos, pamatę, kad nuo to smerkimo esamai sistemai nėra geriau, nei blogiau.

Moterys jau visur jaučia, kad kapitalizmo sistema jas smaugia. Moterys gali taip gerai protaut ir kovot už socializmą, kaip ir vyrai. Moterys taip pat vakarais gali pasėdēt prie knygos ar laikraščio, kaip ir vyrai. Moterys taip pat gali išsilavint kaip ir vyrai ir tuomet nereikės skūstis bemokslėškumu.

Naujas komunistinės visuomenės subudavojimas, reikalauja lygiai moterų triuso, kaip ir vyrų ir pertai abi lytys turi bendrai darbuotis. Apšvietos šaltinių jau šiek tiek turime. Neleistina draugėms pasiganėdint vien tik “Moterų Balso” skaitymu, tai toli gražu nuo apšvietos, reikia daugiau laikraščių; be dienraščių, be sa-

vaitraščių apsieiti negalima. Vien tik iš laikraščių semt klesinę apšvietą nepakan-ka, — reikia knygų, knygų ne lengvų apysakų bei eilių, bet teoretinių veikalų, o jų jau keletą turime. Būtinai draugės turi perskaityt Rožės Luksemburg veikalą “Socialdemokratijos Žlugimas ir Revoliucinės Kovos Vokietijoje.” Kas tik skaitė Raudonosios Rožės veikalą, tas pripažįsta, kad tai aukso raidėmis, popieros lakštai nudabinti. Tame veikale aiškiai nupiešta skirtumai tarpe “socialistų” ir komunistų, Europos ir Amerikos imperializmo plėtojimasi ir daugelis kitų begalo svarbių klausimų. Nesusipažinus su šiais klausimais, negalima teisingai orientuotis viename ar kitame klausime klesų kovoje.

Būtinai reikia perskaityt Karolio Markso Teorijos Sistema, Įžanga į Politinę Ekonomiją. Pastaroji knyga labai lengva skaityt ir suprast, begalo svarbi. Taipgi būtinai reikia perskaityt d. Angariečio veikalą Lietuvos Revoliucinio Judėjimo ir Darbininkų Kovos Istorija. Jau yra išleista du tomai, greitai išeis ir trečias. Apart šių knygų yra daugelis ir kitų, kurias butinai kiekviena, kuri tik nori lavintis, turi perskaityt.

Dabar kitas lapas, tai susirinkimai, prakalbos, diskusijos ir tam panašūs suėjimai. Kuopų valdybos skundžiasi, kad mažai narės lankosi į susirinkimus ir tik kartą per mėnesį. Na, brangios draugės ar gali susipratusiai darbininkei pakakt Progressyvio Susivienijimo ir tik vieno susirinkimo per mėnesį? Ne! ir dar ne! Protaujanti darbininkė privalo priklausyt į A. L. D. L. D., A. D. P. ir kitas darbininkiškas organizacijas, ir būtinai į uniją, o tenai priklausant, neapleist nei vienos susirinkimo. Susirinkimuose dalyvaujant matome visą organizacijos stovį ir iš įvairių raportų girdime visą darbininkiškąjį judėjimą. Nedalyvaujant darbininkų susirinkimuose, negalima aiškiai suprasti darbininkiškojo

judėjimo.

Draugės! Turėt darbininkiškos organizacijos mokesčių knygutę, tai nereikia, kad jau ir esi protaujanti darbininkė. Daugelis draugių tuomi užsiganėdina, kad priklauso prie L. M. P. S., bet aš turėdama progą susipažint arčiau su Susivienijimo kuopų stoviu, drąsiai sakau, kad S-mo narės neatlieka net nei paprasčiausio savitarpinio švietimosi pareigų. Kiek visame S-me studijuoja patį lengviausį veikalą Iš Komunistų Programo, kurio veikalo klausimai tilpo daugely "M. B." numerių? Nedaugiau, kad dvi kuopos tuomi naudojami ir nedaugiau, kad 50 narių. Na-gi draugės, ką-gi veikia kitos apie 1950 narių? Ar jos visos yra su tuomi veikalu susipažinę? Ne, jos beveik visos dejuoja, kad jos bemokslės, o betgi nesimokina.

Drauges, jūs atmenate drg. Ivanauskaitę-Andriulienę? Mes visos verkėme išgirdusios jos mirtį, bet kodėl mes jos verkėme? Kodėl neverkiame tiek daug kitų? Draugė Ivanauskaitė taip pat buvo bemokslė, bet ji tai suprato ir ji mokinosi. Ji ilgą laiką gyveno Clevelande ir Clevelando draugės ją gerai atmena. Dabar Clevelande draugės pešasi už tuščią maišą ir visos jaučiasi labai daug žinančios, bet draugės, ar velionė Ivanauskaitė ėjo tokiu keliu? Ne, ji lankė vakarais mokyklą, skaitė darbininkiškas knygas, laikraščius ir dalyvaudavo kiekviename darbininkiškam susirinkime.

Draugės, kova už kairumą bei dešinumą jau praėjo, dabar stovi plati darbo dirva priešais mūsų akis. Tasai darbas reikalauja visų mūsų spėkų ir mes, kuriems rūpi klesinė kova, kuriems rūpi darbininkų laimėjimas, meskime visokius be vertės nesusipratimus į šalį ir imkimes už naudingo darbo. Atėjo valanda, kuomet darbininkės gyvenimo sąlygos pasidarė nepakenčiamos. Laikas atbust, laikas pradėt smarkiau traukyt tamsybės ir vergijos retežius ir kartu su vyrais darbininkais žygiuoti vienu keliu į paskutinį kovos mūšį, reikia kovot už darbininkų galę. Dejavi-
mai, dūsavimai nieko gero nesuteiks, val-

dančiai klasei tas tik ir patinka, bet mūsų kovai reikia naujų kareivių— protaujančių, pasiaukojusių ir gerai suprantančių savo priedermę, o jais būti gali kiekviena ir kiekvienas, kuris tik nori.

Klesų kova gimdo darbininkams naujus vadus, naujus darbuotojus, bet juos gimdo ne iš apsnudėlių, ne iš tų, kurie nuolat "laiko ieško," bet iš pasiryžusių kovoti ir kartu lavintis. Karolis Marksas viename savo veikale pasakė: "Ne inteligentai darbininkus paliuosuos, bet patys darbininkai tapę inteligentais."

Ar mes visi ir visos sekame šiuos žodžius? Atsakykime kiekvienas į šį klausimą, o tuomet nereikės skųstis bemoksliskumu.

Pelėda.

Dešimts Pamatinių Amerikonizmo Prisakymų.

(Iš "Worker'io")

1. Nieko nemąstyk.
2. Nesirūpink savo padėtimi.
3. Visuomet būk ištikimas savo darbaviui.
4. Neskaityk nieko daugiau, apart žaidimų (sporto) ir juokų skyrių amerikoniškuose didlapiuose.
5. Tris sykius į dieną dainuok patriotinę himną.
6. Jeigu neturi ko valgyti, tai pasiimk Jungtinių Valstijų konstituciją ir skaityk, kaip laisvas tu esi.
7. Jeigu dirbtuvėj patėmytum kokį agitatorių prieš darbdavį arba prieš šią tvarką, tai nelauk pakol darbdavys išvys jį lauk, bet tu pats pradėk jį spardyti.
8. Jeigu neturi darbo, nesirūpink. Atmink, jog tu visuomet gali įstoti Baduolių Armijon.
9. Niekuomet nesirašyk darbininkų organizacijon bei profesinēn sąjungon.
10. Mylėk, gerbk ir klausyk savo valdininkų, nes jie leidžia tau gyventi ir siekti linksmybių.

Buolio Sunus.

Kapitalistų Ir Darbininkų Rūpesčiai

V. LAKUNAS.

Darbininkas dirba ir neša vargo našta, už sunkų darbą gaudamas tokį mažą atlyginimą, kad vos tik gali palaikyti gyvybę ir šiaip-taip apsidengti kūną nuo šalčio. Darbo žmogaus rytojus, senatvė ir jo šeimyna teikia jam kasdieninį rūpestį: kad kaip nors daugiau uždirbus, kad būtų galima žmoniškiau pragyventi, išauklėti sveikesnius, stipresnius kūdikius, kad suteikus geresnį gyvenimą savo draugei-moteriai, kad kaip nors pagerinus savo būvį šioj kapitalistinėj gadynėj. Tai yra kasdieniniai rūpesčiai darbo žmogaus, lygiai vyro ir moteries, kuri tankiai yra kapitalistinės sistemos priversta uždaryti namus, palikti kūdikius ant gatvės, o pati eiti dirbtuvėn, kad pagelbėjus savo draugui-vyruui pelnyti geresnį kąsnį duonos sau ir šeimynai; kad kaip nors sumažinus tą rūpestį geresnio rytojaus ir senatvės, kuris smaugia kiekvieną darbininką ir darbininkę, suteikdamas pirmlaikinę senatvę, pirmlaikinius žilus plaukus darbininkams.

Darbininkei moteriai nėra laiko rūpintis apie madas drabužių. Jei tik ji turi kelis centus, nusiperka tokią drapaną, kokia pigesnė ir, žinoma, kuomet dar nauja, tai ir madoj. Ji anaiptol negali pasekti tų madų, kurias kapitalistės moterys maino kas mėnuo.

Kas kita su kapitalistėmis moterimis. Jos dykos per dieną dienas valkiojasi, vedžiodamosi šunis ir kates. Jos pavargsta nuo sėdėjimo ir gulėjimo ir nežino, kaip ir su kuo laiką praleisti, kur pinigus išleisti, už tai jos daugiausia rūpinasi įvairiomis madomis. Visoki keitimai, darymai drabužių, kad tik būti skirtingesnėmis už kitas moteris, kad labiau patikti vyrams ir savo akims.

Kapitalistės moterys mainė ir maino drabužius įvairiausiomis madomis, bet dabar jos pradeda vieną iš naujaušiu ir ne-

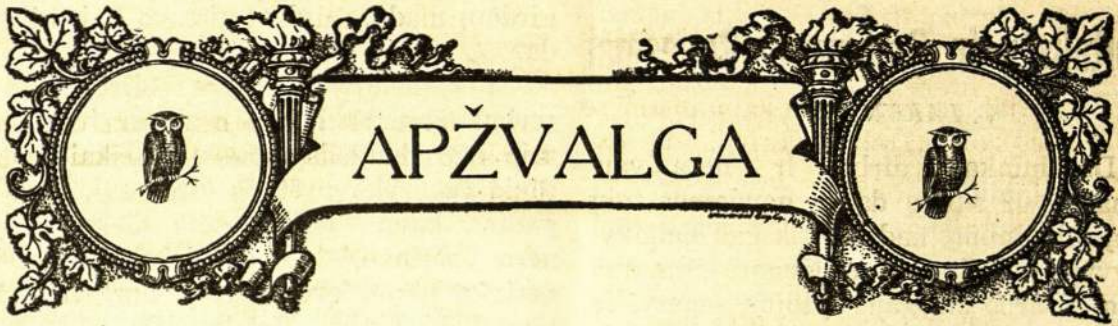
girdėtų madų, tai davesti savo kojas į madą.

Per nekuri laiką yra išdirbama moterims čeverykai labai siauri ir smaili, taip kad daugelis moterų visiškai negali tokių čeverykų avėti, o kitos avi, nors ir gadina koją. Tačiau, čia nieko, rodos, nėra ypatingo, jei darbininkei moteriai netinka tokie čeverykai; ji nusiperka tokius, kokie tinka. Bet kas kita su turtuolėmis moterimis: jos ant žūt-būt turi būt madoj. Kapitalistėms toki siauri čeverykai labai patiko ir jos būtinau užsispyrė avėti tokius čeverykus, kokius darbininkė retai katra gali užsimaut ant kojos. Bet bėda tame, kad koja per plati ir negalima užsimauti tokius čeverykus. Tačiau kas čia tokio: jei koja per plati, tai galima kraštą jos nupjauti. Taip jau yra daroma. Anglijoj kelios turtuolės moterys jau turėjo tokias operacijas. Gydytojai joms nupjovė po mažąjį pirštą nuo kojų, kad galėtų avėti labai siaurus ir smailus čeverykus ir būti madoj.

Tai matote, draugės darbininkės, prie ko žengia dykaduonės, kapitalistės moterys. Jos norėtų išsigimti į keturpirštes moteris.

Mes, darbo klesa, kaip vyrai, taip ir moterys, turime dėti didžiausias pastangas, kad sunaikinus kapitalistinę sistemą, kad panaikinus išnaudojimo sistemą, kad pasaulyje būtų viena klesa, darbininkų klesa. Tuomet ir toms išdykusioms kapitalistėms moterims nereikės draugauti su šunimis ir pjaustyti sau kojų pirštus. Tokios suaugusios, sveikos moterys gali būt naudingomis draugijai, jei jos dirbtų naudingą darbą. Bet prie dabartinės tvarkos kitaip ir negali būti, kuomet darbininkė moteris nežino iš kur centą gauti, kad žmoniškiau pragyvenus, ir tankiai iki vėlumui nakties dirba, valydama namus ir kūdikius, tai turtuolės nežino kaip lėbauti, kur laiką ir pinigus leisti ir kaip gražiau atrodyti.

SOVIETŲ RUSIJA SKIRIA MOTERIS UŽIMT DIPLOMATINES ĮSTAIGAS.

Drg. Aleksandra Kolontai yra paskirta vyriausiu pagelbininku prie Sov. valdžios atstovybės Norvegijoje. Ji apleidžia Maskvą su penkta diena spalio ir vyksta į Christianiją.

Drg. A. Kolontai mūsų skaitytojams yra gerai žinoma kaip visuomeninė dirvoj nenuilstanti darbuotoja. Rusijoje diplomatinuos rateliuos darbuojasi ne vien tik ji, bet ir daugelis kitų moterų. Jau pirmose dienosose Sovietų valdžios gyvavimo, taikos konferencijoje su Vokietija taip pat buvo nuskirta ir dalyvavo moteris.

Tiktai Rusijoje moteris turi progą plėtoti savo gabumus veikiant šalies tvarkyme. Sovietų valdžia nežiūri į moterį, kaip į silpną sutvėrimą, bet visom, kurios tik yra tinkamos, leidžia užimt ir labai svarbias vietas ar tai šalies tvarkymo įstaigose, ar užsienyje diplomatinuose rateliuose.

TITULUOTOS MOTERYS JIEŠKO PRAGYVENIMUI UŽDARBIC.

Mums gerai žinoma, kad tituluotos "augšto luomo" asabos Rusijoje kartu su darbininkais stoja į duonpelnių eiles, bet juo gyvenimas bėga tolyn, tuo vis daugiau ir daugiau tų tituluotų asmenų garbingas kurjeras minasi į purvyną. Paskui Rusiją seka Austrija su Vokietija į kurias valstybes paspruko nemažai iš Rusijos buržuazijos, kurių daugeliui prisieina pelnyt duoną prakaitu veido savo.

Dabar buržuazinė spauda piešia skaudų likimą Vokietijos tituluotų moterų, girdi: buvusi majoro pati dabar tarnaitė, kunigaikštė, grafiene užėmusi garbingą vietą pirm karo, dabar dirba kaip tarnaitė, kad palaikyt kuną su siela kruvoj. Mat Vokietijoje kaip pavergtoje kapitalistinėje šalyje, smulkusis kapitalas turi pasitraukt, užleisdamas vietą stambiajam, pertai vidurinė klesia ir nusibankrutinę tituluoti asmenys pasijuto bankrute. Buržuazijos moteris, nemokėdamos jokio amato, atsidurė kėbliam padėjime. Iš siuvinėjimo, mezginių pragyvenimo pasidaryt negali, pramonėje taip pat niekam tikę, per tai ir prisieina užimt pats juodžiausias tarnaitės darbas. Dabar jos gauna progą patirt, kaip saldus "ištvirkusios" tarnaitės gyvenimas.

JAPONIJOJ SUFRAGIZMAS KYLA.

Japonijoje moteris, kaip ir daugelis kitų rytinių šalių moteris, dar gyvena siauruose nežinystės rėmuose, bet tose šalyse kilant darbininkiskam judėjimui, kartu ir moteris atbunda. Buržuajės bijodamos, kad jų vergės neliktų bolševikėmis, griebiasi ir jos moterų reikalais rūpintis. Japonijoje veikia taip vadinama "Nauja Moterų Asociacija." Jos tikslas prirengt moteris užimt politines vietas. Minimos asociacijos sekretorė, pasikalbėjime su sveitšalių laikraščių korespondentais, pareiškė: mūsų tikslas priruošti moteris prie užėmimo žemesnių valdžioje įstaigų, vė-

liau mes reikalausime įsileisti moteris į parlamentą."

Japonijoje, kaip ir kitose kapitalistinėse valstybėse, kad nukreipus darbininkų atydą nuo klesų kovos, bando jas vaišyti balsavimo teisėmis.

KAIP LIETUVOJ RINKIMAI ĖJO.

Kokios rinkimų pasekmės mes dar nežinome, kiek teko patirt, tai klerikalai daugelį savo atstovų pralaimėjo nors ir buvo mobilizuojama visos davatkos.

Paskutiniuose į Seimą rinkimuose dalyvavo ir samoningi Lietuvos darbininkai ir jų dalyvavimas rinkimuose nemažą baimę kėlė Lietuvos "demokratijos ir laisvės" sargams. Socialdemokratų Partija specialiai išleido lapelius, aiškinant kas tos "Darbininkų kuopos?" Norėdami darbininkus įbauginti bolševizmu, jie sako:

"Mūsų šaliai Maskvos klapčiukai ir dabar tebeserga bolševizmo svaiguliu. Tie "geriausieji" darbininkų gynėjai, patekę Seiman, žada reikalauti, kad St. Seimo priimtoji konstitucija būtų panaikinta, kad būtų pakeista beveik visi Seimo priimtieji įstatymai, kad dvarai, "buožių" ukiai ir bažnyčių žemės būtų konfiskuotos ir atiduotos darbininkams, kad algas darbininkams nustatėtų jų profesinės sąjungos. Jie reikalaušią ne tik visų laisvių, ne tik kuogeriausia aprūpinti darbininkus algomis, pigiu maistu, butais, kuru, bet kad būtų panaikintos Lietuvoje visos reakcinės, darbininkams priešingos organizacijos, o jų vadai išvyti iš Lietuvos".

Matote koki baisus tie bolševikų reikalavimai, — jie net reikalauja, kad dvarai ir didieji žemių plotai būtų konfiskuoti. Na, o juk tie biauzybės kada tai taip pat bežemiems žadėjo žemę. Socialdemokratams piktinosi ir tuom, kad bolševikai žada reikalauti atšaukti Seimo priimtą konstituciją. Reiškia, jie žodžiais kaip kur irgi barška priešais priimtą konstituciją, bet kada bolševikai rengiasi ją palaidoti, tai Socialdemokratams visom keturiom griebia ginti ją, o juk Lietuvos priimta konstitucija yra juo-

da, reakcioniška, kaip ir pati Seimas, kuris ją iškepė.

Toliaus jie bando nurodinti darbininkams, kokias baisenybes bolševikai padarė Rusijoje.

"Komunistai, pagavę Rusuose valdžią, pasinešė greitųjų vesti socializmą. Valdžia paėmė savo žinion visą žemę, fabrikus, namus ir kitus turtus. Kapitalistus išblaškė, inteligentus išnaikino, išžudė milijonus žmonių, bet naujo ūkio nesukūrė ir tik privedė kraštą prie visiško iširimo ir baisaus bado. Socialdemokratams iškart sakė, kad socializmo negalima vesti vien tik karštu noru pasirėmus, vesti tokiam krašte, kurs nėra priaugęs naujai tvarkai."

Dabar mes pažvelgkime, kas išžudė tukstančius Rusijos gyventojų, o surasim, kad tai darbas buvo Kolčakų, Judeničių, Denikinų ir daugelio kitų jiems panašių, o su jais ranka rankon ėjo Rusijos Socialrevoliucionieriai. Lietuvos Socialdemokratų Partijos plauko žmonės, kuriuos bolševikų valdžia už papildytas žudynes neseniai teisė.

Socialistai visur deklemuoja apie "nepribrendusias sąlygas", bet tai jau sena nudevėta pasaka. Pažvelgkime į Vokietijos socialistus, jie taip pat pasakoja apie nepribrendusias sąlygas ir veikia ranka rankon su kapitalistais žudydami darbininkus. Negeriau dalykai dėjosi ir pačioj Lietuvoj. Lietuvos Socialdemokratams ministerijoje nei kiek nepraščiau pasižymėjo už kruvinąjį Noskų ir Šeidemaną. Socialdemokratų balsais ne vienas Lietuvos sąmoningas darbininkas likosi nužudytas, jiems beministeriaujant taip pat kalėjimuose inkvizicija buvo praktikuojama ir jie nekėlė prieš tai pasipiktinimo.

Ar pravedė Lietuvos darbininkai bent kokį savo atstovą patirsim toliau, bet faktų jau turime; kad einant rinkimų kompanijai desėtkai susipratusių darbininkų vėl likosi sugrūsti į kalėjimus, kad visi darbininkų laikraščiai likosi uždaryti.

ŠIŲ DIENŲ VAIZDAI.

Rochester, N. Y. William E. Wheeler išbuves ilgą laiką be darbo ir neturėdamas vilties greitai darbą gauti, 10 d. spalio išėjus jo moterei į bažnyčią, Wheeleris prileido maudynę vandenio ir tenais palaidojo savo šešių mėnesių sūnų Russell ir dvi dukteris, viena dviejų metų, antra šešių. Prigirdęs savo kūdikius ir patsai revolverio šuviu sau gyvastį užbaigė.

Wheeleris negalėjo žiūrėti į savo badujančius kūdikius ir jis geriau velijo pats su jais žūt (negu matyt kasdieną juos badu kankinantis). Tokių atsitikimų atsikartoja veik kas dieną ir tai atsikartoja ne kur toli Rusijoje, bet čion pat Amerikoje, kur visko priauginta, prigaminta net perdaug. Čion tai kaip ir visose kapitalistinėse šalyse darbininkai žūsta, neturėdami ką valgyt, o ukininkai skursta negalėdami savo produktus parduot.

LIETUVOS DARBININKŲ “UNIVERSITETAS.”

Kiekvienoj kapitalistinėj valstybėj universitetais naudojasi tik taip vadinantieji “liaudies” atstovai, tai yra buržuazijos ir didelių ukininkų sūnus bei dukterys. Darbininkams tos įstaigos nėra prieinamos, jie apie universitetus gali tik mąstyti. Jeigu kuriam darbininkui turint nepaprastus gabumus ir pavyksta šiaip taip pasigauti tas taip garbingas įstaigas, tai daugiausiai bebaigiant universitetą tokius karžygius begailestingai džiova nuskina.

Lietuvos buržuazija labai džiaugiasi įsteigtuoju universitetu, bet Lietuvos darbininkai juomi nesidžiaugia. Lietuvos darbininkų universitetu yra kalėjimas, nes visi tie kurie supranta laisvę ir pasiaukuoja už ją sugrūsti kalėjimuose, bet ir ten pakliuvę jie savo siekių nepamiršta. Štai kaip apie tąjį Lietuvos darbininkų “universitetą” rašo A. Bernota “Vienybėj”:

Pakliūna kalėjiman — nenustoja ieškoti to, ko ieškojo laisvi būdami. Šiame atve-

juje, — lavinimosi atvėjuje — kalėjimas reikia skaityti darbininkų fakultetu, — savotišku Lietuvos Universiteto “skyrium”... Nors kalėjimo administracija daro visokias kliūtis darbininkų lavinimuisi, bet kalėjimas išmokina būt gabiais suradimui būdų, nežiūrint kliūčių. Sunaudojamos yra visos jėgos labiau susipratusių, kad lavinti nesusipratusius. Tik nelaimė — didžiausia stoka rankvedžių, mokslui knygų!

Šiuomi tai, pasitaikius progai, ir kreipiasi prie visų Amerikos lietuvių draugijų ir laikraščių redakcijų, ateit į pagalbą šiam Lietuvos Universiteto “skyriui” su knygomis ir rankvedžiais. Reikalinga raštų: iš politinės ekonomijos, darbininkų judėjimo istorijos, visuotinės istorijos, geografijos, fizikos, matematikos, amatų mokslo, žemės istorijos, geologijos ir t.t. ir t.t. Aukaukite šiam reikalui ir šiaip knygas ir aukaudami turėkite omeny, kad mūsų “fakultetas” yra liuosas nuo juodojo kliro globos ir kiekvienas geros sėklos grūdas čionai prigija. Kiekviena valanda sėdėjimo už grotų sunaudojama savęs lavinimui. Aukaukite ir siųskite po registruota banderole šiuo antrašu: Antanui Bernotui, Kauno Apygardos Kalėjimas, kamb. 9 (Politinių kalinių skyrius), Kaunas, Lietuva.

Patsai atsišaukimas nereikalauja komentarų, jame da kartą pabriežiama kokia laisvė dabar viešpatauja Lietuvoje.

SAVUOSIUS PAŽINSTA.

Kiekvienas ateivis, kuris tik nori įžengt į Jungtines Valstijas yra iškamantinėjamas visokiais būdais, ar jis nėra kokis nors radikalas, ar priklausė kokiai nors politiniai partijai, unijai ir tam panašiai. Amerika saugojama nuo radikalo elemento visais būdais. I. W. W. organizacijos nariai šimtais grūdžiami į kalėjimus ir deportuojami. Komunistai ir kiti radikalai taip pat persekiojami visokiomis priemonėmis. Reiškia, Amerika visais būdais saugojama nuo revoliucinio judėjimo, bet ne visi “revoliucionieriai” yra vienodi. Nusibankrutijusi Amerikoje Socialistų Partija, kad sustiprinus kiek-nors savo eiles, sumanė par-

sikviesti iš Francuzijos "socialistą" Jean Longuet į pagelbą. Jean Longuet nebus kamantinėjamas imigracijos biure, nes jo įsileidimą užtikrins Valstybės sekretorius Hughes.

Reiškia, Valstybės sekretorius žino, kad "socialistas" Languet nebus pavojingas Amerikos demokratijai, nors ir jis skelbs kapitalizmui "kapą". Menševikų dienraštis New York Call džiaugiasi Hardingo administracija, kad ji nėra tokia reakcionališka, kaip kad buvusi Wilsono administracija. Hardingas su Daugherty ir Burnsū žino, kad atvažiuos jų draugas, o ne priešas.

J. V. MOTERŲ PILIETINĖS TEISĖS.

Nors jau keli metai, kaip Jungtinėse Valstijose moterims yra suteikta lygios politinės teisės, bet jų pilietinės teisės buvo žymiai surištos su vyro teisėmis. Pavyzdžiui: jeigu amerikietė ištekėdavo už svetimšalio vyro, tuomet ji nustodavo savo pilietybės teisių. Arba, svetimšalė ištekėjusi už amerikono likdavo piliete. Dabar tasai įstatymas likosi pakeistas ir amerikietės moterys, ištekėjusios už svetimšalių, nenustos savo pilietybės teisių, taip pat ir ateivės norėdamos tapti pilietėmis turės išsiimti pilietines popieras išgyvendamos paskirtą laiką šioj šalyj.

MOTERIS J. V. SENATE.

Mirus senatoriui T. E. Watson iš Georgia valstijos, į jo vietą gubernatorius paskyrė seną moterį Mrs. W. H. Felton, kuri eina aštuntą dešimtį savo gyvenimo amžiaus.

Pone Felton yra bovelnos plantacijų savininkė. Apie naujas gyvenimo idėjas ji mažai ką nusimano. Kada ji likosi paskirta kaip senatorė, ji pareiškė, kad "Įstatymų yra įvalias ir gerų, tik reikia aiš-

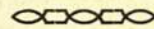
kint žmonėms dorą, tai viskas bus gerai." Tai paprasta senų bobų giesmė.

P—nia Felton, veikiausia, nei negaus progos pasėdėt senatorių suole, nes jos paskyrimas, tai tik taip sau paprastas formališkumas, bet jeigu ji ten ir pakliūtų, tai jai kaip ir kitiems tokiems pat veikėjam, geriau tiktų vištos auginti, negu visuomenės reikalus svarstyt. Jos paskyrimu buržujišės moterys labai džiaugiasi ir jaučia didelį moterų laimėjimą, bet darbininkės mato, kad politikieriai iš tokios senatorės tik farsą daro.

SVARBI NAUJIENA.

Iš vėliausių pranešimų teko sužinot, kad į Lietuvos Seimą darbininkai pravedė penkis komunistus. Prie buvusių sąlygų laike rinkimų, tai reikia skaityt dideliu darbininkų laimėjimu.

AŠAI MYLIU.

Ašai myliu proletarą,
Kuris juodą dirvą aria,
Tą, ką sėja ir akėja,
Ar tai piktžoles ravėja.

Ašai myliu piemenuką,
Kuris gano lankoj bandą,
Kurį audros, žiaurus vėjai,
Po dangaus skliaustu atranda.

Ašai myliu ir tarnaitę,
Vargšę miestietę mergaitę,
Ir tą kur dirba prie mašinos,
Mokslą iš knygos sau imas.

Ašai myliu darbininką,
Tą karžygį kariauninką,
Kuris vargo neatboja,
Bet prieš skriaudas vis kovoja.

Bet neapkenčiu aš dykunų,
Ponų, kunigų, siaubunų,
Kurie mūsų darbu mintą,
Nors mums ašaros ir krinta.

J. D. Bendokaitis.

MEILĖS PASEKMES

A. A. V.

Kaip bičių spiečius pasipila iš avilio, spausdama jo ranką prie savo krutinės. taip darbininkai pasipilę iš fabrikų skubėjo išbėgt kuogreičiausiai ant tyresnio oro ir gērē nors sudrumstą su dulkėmis orą, kad atgaivinus nuvargintą sielą. Nors ir ant nuvargusių veidų, bet visgi matėsi linksma šypsa, kad bus lemta atilsēt šis pusdienis ir dar rytoj visa diena—nedēldienis. Ypač ant jaunikaičių, kurie krykštavo eidami porom, tai grupelėmis it paukšteliai.

Netolimais fabrikų stovėjo keli automobiliai vėliavom papuošti, kuriuose matėsi rekrutavimo nariai: vienas jaunas aficierius sakē agitatyvę prakalbą, kiti darbavosi tarpe stovinčios aplink minios, kalbindami jaunikaičius rašytis kariuomenēn. Ir jiem tas sekēsi. Automobilių paskui automobilių, prisodinę vežē į rekrutavimo stotį.

— “Mieli vaikinai! Tėvynē mūsų vai todama šaukia pagalbos nuo mus šioje sunkioje valandoje ir jūs tą šauksmą turite išklaudyti kaipo geri tėvynainiai. Aš tikiu, kad jūs tai padarysite, nereikia būti bailiais. Žiūrėkite į mus, su kokia šypsa mes einame pirmoje eilėje...”

Pargrįžus iš pergalės lauko mums kvepiančiom kvietkom klos takus”...

Žiopsotojų būrys užsidedęs patriotiškais jausmais lidėjo aplodismentais kiekvieną sakinį kalbėtojo pasakytą, neatsižvelgiant į prasmę viso to. Tuomi pasinaudodami rekrutavo agentai, vis gaudavo naujus ir naujus kandidatus del pašaro kanuolēm.

—Fredai įsirašyk ir tu, — šnibždėjo malonus moteriškas balsas. Kaip bus malonu, kuomet ir tu pasipuoši kareivišku mundieru. Na kaip? — maloniai kalbėjo

Fredas tartum iš gilaus miego kruptelėjo ir vėl pasinērē giliose mintyse, nejausdamas kas aplink darosi.

Mano vaicine, — priėjęs senyvas žmogus prabilo meiliai, prisidėk prie mūsų garbingos armijos. Esi toks gražus, jaunas, mums tik tokių ir reikia. Nu ką sakysi?

—Aš nenoriu būt kareiviu, — prakosė pro lupas, kad nenugirstų Elzbieta.

—Mano mielas, nebūk toks užkietėjęlis; išpildyk mano tėvelio norą, kitaip mudu išskirs. Leisk tamsta jam apmislyt, atsikreipus į aficierą atsiprašinėjo Elzbieta.

Minia išsiskirstē, o juodu nei žodžio viens antram netardami ējo linkui jos namų.

—Ateisiu kaip šešios.

—Gerai. Lauksiu.

* * *

Parėjęs namo, jautėsi kaip nesavuose marškiniuose; nei valgis rūpėjo, nei poilsis, tik trunkėsi iš vieno kampo kitan. Nenuramino jo nei laikraščiai su knygom, kaip paprastai pirmiau, tik paėmęs pavarto ir vėl meta kur į kampą. Ant galo atsisėdo, kiek nurimęs, suspaudē abiem rankom galvą, tartum jausdamas plyštančią pusiau, ir giliai užsimastē. Per jo vaidentuvę bėgo įvairios mintys, bet rišosi du dalykai: karē, kuriai visa siela priešingas ir Elzbieta, kurią mylėjo.

Nors jis karių priežasčių gerai ir nežinojo, bet žinojo iš užrašų apie jų žiaurumą ir per tai šalinos nuo jų. — Verčiau prarast Elzbieta, negu papulti į karės narus. Greitai prieš jo akis vaidentuvėje stovėjo šypsodamosi gražioji Elzbietytē. —

Ne, Ne! Negalima jos išsižadėti, pusbalsiu suriko. — Juk aš ją taip myliu tyra meile, — kalbėjo jis.

Kambaryje nejauku darėsi, nes sielos kankinimas nedavė jam ramumo.

Po vidujinės kovos pradėjo linkt prie to, kad reikia pasiduot kariuomenėn, idant neužrūstinus jos ir jos tėvo. Juk visų nepatinka nelaimė, — mąstė ramindamas save. Pargrišiu ir vėl mylėsimos. Staigu jį pažadino muzika maršuojančių kareivių gatvėmis. Priėjęs prie lango pamatė demonstraciją, susidedančią iš jaunikaikių ir kelis kart daugiau žiūrėtojų, apstojusių abiem pusėm gatvės ir šaukiančių "ura!". Merginos bei jaunos moterys vaišino maršuojančius vėjiniais bučkiais, bei kvepiančiom rožėm, o iš didelių raštinių nusipenėję įvairūs pramonininkai per langus sveikino mojuodami vėlukais.

Jo širdis dar labiau suminkštėjo, o ypač muzika žavėjo jo jausmus. Muzika, kuri turi tokią galybę, kad gali žmogų priverst prie užgaidų papildymui brolių dūdytės arba pati pristat ant pražuties kranto.

Taip, ir jam sužadino patriotiškus jausmus. Ypač jį stumė atsidavimas ir meilė linkui Elzbietos, kuri išauklėta patriotiškoj dvasioj. Kad nestojus prieš jų įsitikinimus, priverstas, kad ir nenorom taikytis varde tos prakilnios meilės, už kurią jis buvo pasiryžęs, kad ir numirti.

(Toliaus bus.)

TAI NIEKIS.

Tai niekis, kad diena sutemo,
Kad ir perkūnas trankos visur,
Kad paukščiai audros išsigandę
Pasikavojo kas-žino kur.

Tai niekis, kad ir sužaičiuoja
Perkūno siūsti smarkūs žaibai,
Niekis, kad ir žaibų uždegtos
Bažnyčios šventos dega skubiai.

Tai niekis, kad senasis svietas
Baig' atgyventi savo laikus,
Tiek daug niekšysčių jis pridaręs
Tegul keliauja sau į kapus!

Perkūnas juk gi liaus trankytis,
Diena skaistesnė švis po audros,
Paukščiai, ką buvo išsislapstę,
Linksmąsias giesmes vėl mums giedos.

Senojo svieto urvų tamsybės,
Šventų bažnyčių, kam gi reikės?
Naujasis svietas ir be jųjų
Save tvarkytis puikiau mokės!
2—VI—21. *Buolio Sūnus.*

DRAUGĖMS

Draugės, iš miego pabuskim!
Stokim į eiles draugų;
Laikas atėjo liuosuotis,
Gana, užtenka vergauti.

Sutraukykim pančius vergijos,
Gana, užteko miegot!
Stokim prie ženklo brolijos,
Su priešais tironais kovot.

Laisvės vėliavą iškelkim,
Eikim, kur skursta vargšai,
Sykiu į darbą sustokim,
Bus mūs laimėta kova.
Šauksmas už laisvę lai kyla,
Versdamas sostus kruvinus;
Kunigų, ponų buržujų —
Kruvinų kapitalo bernų.
Draugės, pabuskim, užtraukim
Dainą liuosybės garsiai,
Laisvės vėluką iškelkim,
Stokim į kovą drąsiai.

Z. Penkauskienė.

PAGELBOS NEDUOS.

Pagelbos tau niekas
Nei davė, nei duos,
Nors verksi, vaitosi,
Maldausi, ar ne;
Tu laimė, linksmybę,
Rasi tik sapne,
O pailsis bus tau
Nuėjus kapuos.
Kol gyvas tu vargsi
Diena iš dienos,
Ateitis tau laimės
Niekad nežadės,
Ir vargą panaikint
Tau nieks nepadės,
Jei pats tu neeisi
Į lauką kovos!

Buolio Sūnus.

ŠEIMYNIŠKAS GYVENIMAS

(Dialogos)

(Paprastas šeimynos kambarys. Uždangai pasikėlus girdisi rakinimas durių ir gramozdiška daina. Įeina dainuodamas girtas.)

JIS:

Gerkim, broleliai, po du grašiu dėję,
Ar tada gersim, kada neturėsime?

(Atkartoja)

Veskim, broleliai, pakol vainikuotos,
Ar tada vesim, kaip su beibe rasim?

(Atkartoja)

Kaip vedi — neina, kaip nevedi—verkia,
Verksi, mergele jaunųjų dienelių.

(Atkartoja)

(Apsidairo) O kur, boba, pekloj?!...
Tai jau pas tas sufr...gistes bus išdūkusi. Ot, išlupt kailį ir dacol. Ir boboms reik mitingų. Aš tau įdėsiu mitingą, tai žinosi, kur bobos vieta. (Paima nuo stalo plakatą ir skaito):

“Prakalbas rengia A. L. D. L. D. kuopa. Kalbės K. Petrikenė.” Velniai žino, kas čia per žodis: Aladaladada? Tai tur būt sufragisčių sekretai? Žinome tuos sekretus: apsimaut vyrų kelinėms, pariunyt su burdingieriais, būti poliemanais ir kitais viršininkais, o vyrus apmauti sijonais ir pasodyti pas pečių. To tai jau nebus. (Mėgdo): Kalbės Petrikenė... Reiškia boba. Na ir ką boba išmano? Apie ką ji gali kalbėti? (Imituoja) Sesutės. Nesiduokime ant savės vyrams jodinėti. Būkime visos sufragistės ir atimkime iš vyrų kelines, o juos apmaukim sijonais. (Varto plakatą ir skaito ant antros pusės):

“Aš išeinu ant prakalbų. Jeigu norėsi valgyti, tai mėsa pečiųuj, o duona žinai kur yra. Marijona.” (Mėgdo): Mėsa pečiųuj, o duona žinai kur. Trauk tave devyni su tavo mėsa. Ar vyro priedermė susirasti sau vakariene? O kokiems velniam aš bobą laikau?... (Trenkia kumščiča į stalą): Man turi būt čia padėta! Ot, tai šitoj vietoj!...

Kas bus, kad bobos pradės valkiotis po prakalbas ir zuiti vakarais į susirinkimus? Tik tu leisk joms, duok valę, tai pats turėsi taisyti vakariene ir niekad nerasi jos namiej.

No sar!... Boba turi tupėti pas pečių ir bijoti vyro. Jei vyras leis, gali eiti, jei ne — tupėk namie ir džiaugkis, kad turi gerą vyrą. Suk jus velniai. (Dainuoja):

Turi katinas kataitę,

Turi žasinas žasaitę;

Turi ponaitis panaitę,

Turi bernas sau tarnaitę.

O aš vyras, kaip batvinis,

Turiu butelį degtinės:

Apkabinęs bonką meiliai,

Apsižioju kaklą dailiai. (Ger

ria iš butelio).

JI (įėjus): Ar jau seniai parėjai?...
Radai vakariene?

JIS: O kur tave velniais kumščiams daužė, kad vyras turi jieškoti vakarienės?

JI: Prakalbose buvau. Nejaugi man nevalia nei į prakalbas nueiti?...

JIS: Žinoma, kad ne. Boba turi sėdėti namie ir laukti vyro. Kada jis pareis, paduot jam vakariene ir prašyk jo. Jei jis leis, olrait, jei ne — tupėk namie.

JI: Laukti vyro iki jis iš karčemos pareis vidunaktyj ir prašyti, kad jis leistų į prakalbas?... Kur jau logika ir protas?

Klausyk, Jonai. Tu šiandien nelabai girtas. Todėl aš noriu su tavim pasikalbėti.

JIS: Manai padaryti iš manęs sufragistę?

JI: Atėjo laikai, Jonuti, kad ir moteris turi apkalbėti savo reikalus. Kad ir jos turi stoti į bendrą kovą su mūs visų priešais.

JIS: Apkalbėti, kaip geriaus pariuonyti su burdingieriais?

JI: Žinoma. Jeigu moteris turi tokį vyrą, kuris daugiau nieko nežino, kaip tik dirbtuvę ir karčemą. Vyras, kuris no-

ri, kad ir jo moteris daugiau nieko nežino-
tų, kaip tik pečių ir bučernę — ji privalo
apleisti jį ir pasirinkti sau lygų gyvenimo
draugą ir eiti keliu laisvės link, kur eina
viso pasaulio darbininkai.

JIS: Tai kada jau riunysi?

JI: Tai mano dalykas. Jeigu tu nori
su manim gyventi, tai leisk man laisvai
lankyti susirinkimus, prakalbas ir prigu-
lėti prie draugijų. Bet tokio gyvenimo, ko-
kį tu man rekomenduoji — aš nepriimu ir
galiu atsisveikinti su tavimi, kad ir ši va-
karą.

JIS: Ar pasiutai?

JI: Laikas ir tau pamatyti, kad toks
gyvenimas, kaip tu kad gyveni, tai nevertas
gyventi.

JIS: Eiti pasikart?

JI: Eik, kur tik nori, bet neversk mane
sekti tavo pėdomis. Tik pasimislink pats:
Dirbi, kaip jautis, laižai boso batus, o visą
uždarbį nuneši į karčemą ir prageri.

JIS: Ar tu nežinai, kad dabar kontras
drai?....

JI: Kada pasensi ir nepajiegsi dirbti,
bosas išmes tave už vartų ir kas tada bus?
Manai, kad susimylės ant tavęs karčiam-
ninkas? Ne. Tą syk jie tavęs nepažins.

JIS: O aš nunešiu bosui butelką mun-
šainės ir vėl gausiu darbą.

JI: Paliautum gėręs, prisirašytum prie
A. L. D. L. D., lankytum susirinkimus, su-
sipažintum su kitais protaujaničiais žmonė-
mis, apsiskaitytum ir suprastum kas yra
tavo draugas ir kas priešas. Kas vyras ir
kas moteris. Suprastum, kad darbininkų
reikalai, kaip vyro, taip ir moters — vie-
nodi.

Kaip vyrai, taip ir moterys turi vieną
ir tą patį priešą-kapitalą. Taigi, kaip vy-
ras, taip ir moteris, turi bendromis spėko-
mis stoti į kovą ir kovoti iki pergalės.

JIS: O ką tas žodis reiškia: Aladalada-
da?

JI: Tai draugija, po vardu: Amerikos
Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugi-
ja, į kurią priguli, kaip vyrai, taip ir mote-
rys ir leidžia darbinikiškas knygas ir da-

lina savo nariams dykai.

JIS: O kaip susirinkimas pasibaigia,
ar jie irgi taip daro, kaip Kazimierinis
kliubas — duoda išgerti bačkutę?

JI: Bačkutėms ten nėra vietos. Taipgi
niekas ir negina. Jei kam patinka, gali
išsigerti, bet gerti su saiku ir nepragerti
proto.

JIS: Durna, boba ir tiek. Kur tu gau-
si gerti be saiko? Vieno anco stikliukas
dvidešimts centų, trijų ancų — pusė do-
lerio.

JI: Juokai į šalį, pasirink vieną iš
dviejų: eik su manim į draugų bei draugių
buri, ar eik sau vienas į karčemą ir palik
jos auka.

JIS: Tai tu ištikrųjų manai pariunyti?

JI: Taip.

JIS: Ant visados?

JI: Žinoma. Tu nepažinsi manęs, aš ta-
vęs. (Uždeda ranką jam ant peties). Ar
ne geriaus eiti į darbininkų minią, susipa-
žinti su laisvais žmonėmis, pasikalbėti apie
darbininkų reikalus ir bendrai veikti vie-
ną, naudingą darbą, netik del savęs, bet
kartu ir del visos žmonijos?....

Nejaugi tau smagu yra stovėti prie ba-
ro, nuodinti savo protą ir klausytis viso-
kių blevisgų?.... Atbusk ir eik su sumanimi,
stok į eiles kovotojų ir kovok su jeis kar-
tu. Būk karžygiu ir drąsiai stok į kovą.
(Pakeldama balsą).

Eikime ten, kur žemė nudažyta darbi-
ninkų krauju, kur gėlių vainikai puošia
kritusių draugų kapus, kur raudonas vėlu-
kas plevėsuoja virš minios galvų ir šaukia
į kovą viso pasaulio proletariją. Eikime,
užimkime jų vietas, o kova bus laimėta.
Uždainuokime jiems. Sek paskui mane.
(Abudu dainuoja ir eina nuo steičiaus. Už-
danga leidžiasi).

Daug žuvo, mūs brolių, už laisvę kovoj,

Su priešu teisybės piktuoju.

Del meilės ir labo žmonijos visos,

Jie ėjo keliu kruvinuoju.

Kalėjimuos kentė ir žuvo daugums

Ir teismą neteisų jiems darė...

Senas Vincas.

KORESPONDENCIJOS

NEW YORK CITY.

Moterų Rūbų Siuvėjos Rengiasi į Streiką.

New Yorke moterų rūbų siuvėjos rengiasi į streiką. Toje darbo sryty darbininkės veik visuomet stengėsi skelbt streiką, kuomet tik prasideda naujas darbo sezonas, todėl ir dabartinis streikas plenuojama su pradžia 1923 metų.

Moterų rūbų siuvimo pramonėj, didžiujam darbui yra nuo kavalkų, per tai darbo sezonui atėjus darbininkės pačios save spaudžia prie spartesnio darbo, kad tik kiek nors daugiau uždirbus, sumažėjus darbui, kartais ištisas dienas turi dirbtuvėje išsėdėti, laukdama darbo ir už tą laiką jokio užmokesčio negauna. Darbo sezonai labai trumpi taip, kad tankiai jeigu išdirbi tris mėnesius, tai būk užtikrinta kitus tris reikės laukt darbo. Atėjus naujam sezonui ir vėl tas pats atsikartoja.

Kadangi didžiujam darbui yra nuo kavalkų, tai kiek darbui sumažėjus, mokestį labai numažina: mat šioj darbo srytyj labai tankiai mainosi mados, taip kad pastovesnio darbo labai retai tenka gaut. Dirbant prie brangesnių dresių, mados mainosi veik kas diena, nes juo darbdavis parūpins daugiau naujasnių, tai daugiau jų parduos. Taip darbui mainantis ilgai ima pakol išmoksti, o ir išmokusi ne kažin ką gali uždirbt.

Busimam streike rengiamasi kovot už įvedimą mokesties nuo savaičių.

Prie siuvimo jekučių ir dresių didžiujam dirba moterys. Labai daug dirbtuvių randasi kur jau nėra nei vieno vyro prie mašinos. Kur daugiau dirba žydaukaičių ir šiaip daugiau protaujančių darbininkių, ten visur yra unija, bet kur didžiuma tamsių italių moterų, ten unijos visai nėra arba ji labai silpnai veikia. Tokiose dirbtuvėse darbo metu valandos nesuskaitytos. Nors unijos dirbtuvėse visur dirbama 44 valandas per savaitę ir už viršlaikį mokama už laiką ir pusę, bet tokiose neunijinėse dirbtuvėse, tankiausiai dirbama ligi 8 arba 9 val. vakaro. Kadangi viskas nuo kavalkų dirbama, tai už viršlaikį nieko viršaus nemokama. Darbininkės, dirbdamos taip nesuskaitomas darbo valandas kartu numuša sau ir mokestį, nes išdirbusi savaitę, kuomet nueina pas "bosą" nusiskųst, kad mažai moka, tai anas tuoj parodo jai į algos konvertą ir sako, kad ji gavusi ir taip "vyrišką" algą, neatsižvelgiant į tai, kad ji vieton 44

valandų išdirba, 60 kartais ir daugiau.

Į būsimą streiką rengiamasi labai rūpestingai. Išanksto darbininkės lavinasi kaip vest kovą. Daugelis lavinasi prakalbas sakyti, todėl yra viltis, kad gerai prisirengus bus kova laimėta.

Beje, iš seniau pergyventų streikų tekdamo patirt, kad dirbtuvėse, kur nėra unijos, tai laike streiko darbdaviai su darbininkėmis esti labai mandagūs, tankiai jom "fundina" kendžių icekreamo ir laike pietų atgabena į dirbtuvę gramofoną ir jas linksmina, bet prabėgus streikų bangai, vėl rodo savo tikrąjį veidą. Todėl būsimam streike darbininkės turi suprasti, kad pagerint darbo sąlygas ir jos turi mest darbą ir eit kartu visom įstot į uniją ir kovot už pažinimą unijos dirbtuvėse ir už unijines darbo sąlygas. Be unijos, be organizuoto veikimo geresnių darbo sąlygų nesulauksime.

Siuvėja.

Nuo Red. Mes kviečiame darbininkes rašinėti į "Moterų Balsą" kuodaugiausia iš dirbtuvių gyvenimo. Ypatingai norime atkreipti atydą Naujosios Anglijos audėjų, nes tenai tai tikras darbininkėm pragaras, jos dirba vyrų darbus, bet apie jų padėtį niekas viešai nieko nekalba, rodos, kad jos tai ir būtų savo padėčia pasigalinėdinę. Rašykite, audėjos. Taipgi be galo sunkios sąlygos batų siuvėjams ir daugelyj kitų darbo šakų tas pats ramumas viešpatauja.

Draugės, "M. B." leidžiamas darbininkių reikalams, todėl ir rašykite juo daugiausia apie darbo sąlygas. Nepaisykite, kad jūsų raštas silpnas, jį galima pataisyti, bile tik mintis sveika.

LOWELL, MASS.

Iš L.M.P.S. 61 Kuopos Veikimo.

Pastaruoju laiku mūsų kuopoje pradėjo įsigyventi labai prasti įpročiai. Nekurios draugės pradėjo žiūrėti į mūsų kuopą, kaipo ne į savo darbininkių organizaciją. Mažiausis menkniekis joms pavirsta į didelį kupranugarį. Jeigu kas kokį žodį pasakė nepatinkantį, tai tuojaus išsižėdžia del menkiausio dalykėlio.

Štai tūlas laikas atgal atėjo į susirinkimą dvi kuopos narės ir rezignavo iš valdybos. Nors ir žinojo, kad yra labai sunku gauti draugių į valdybą, bet jos to visai nepaisė ir jokių priežas-

čių nepasakė del kurių rezignuoja. To neužtenka, tos dvi kp. narės ne tik rezignavo iš valdybos, bet ir iš LMPS. vien tik del kokių ten ypatingumų. Jeigu taip būtų pasielgę jaunos narės, tai į tai nereikėtų kreipti domės, bet dabar, senos narės, veikėjos, — tai jau neatleistina sarmata susipratusioms draugėms viską pamesti, išbėgti ir statyti savo ypata augščiau visos darbininkų organizacijos. Tos draugės vietoj išbėgti, turėjo kitas pamokinti, kaip geriau, pasekmingiau veikti darbininkiškoj dirvoj. Jog yra mūsų kuopoj draugių, kurios daug daugiau nukencia visokių "gražių žodelių", o vienok nebėga iš organizacijos. Patartina likusioms draugėms energingai darbuotis ir užpildyti pabėgėlių vietas. Mes turim parodyti, kad mes mokam dirbti ir be jų. Patarlė sako, "prastas yra tas kareivis, kuris palikęs savo draugus mūšio lauke pabėga". Tai ir mūsų pabėgusios draugės apleido mus sunkioj kovoj vien del ypatingumų, tas liudija, kad iš jų buvo silpnos darbuotojos, neturėjo užtektinai kantrybės, kuri yra reikalinga kiekvienai LMPS. narei. Manau, kad likusios draugės delei to nenusimins, bet dar su didesne energija pradės darbuotis del visų darbininkų ir darbininkų labo, o tada nebus laiko užsiimti ypatingumais, bet dirbs naudingą darbą.

Spalio 12 d. LMPS. 61 kp. surengė draugei Petrikienei prakalbas. Gaila, kad mažai publikos buvo. Viena naują narę gavome. *M. Karkuckaitė.*

WATERBURY, CONN.

12 d. spalio buvo surengtos prakalbos išleidimui drg. J. Vabalo. Mat, d. J. Vabalą Amerikos valdžia išdeportuoja į Lietuvą. Tam tikslui buvo surengtos šios prakalbos. Drg. Vabalas turėjo didelę įtakę tarpe waterburiečių, o ypatingai tarpe darbininkų, todėl žmonių prisirinko pilna svetainė. Kalbėjo d. A. Bimba iš New Yorko. Kalba buvo entuziastiška ir žmonėms labai patiko. Kalbėjo ir drg. J. Vabalas, atsisveikindamas waterburiečius, ragino ir prašė publikos spiestis į tas draugijas, kurios kovoja už darbininkų reikalus. Ragino ne tik prisidėti į tas draugijas, bet aktyviai veikti ir nenustot veikus. Pirmas kalbėtojas paprašė publikos, kad kiek paaukotų d. J. V., nes jis neturėjo susiėdines kapitalo. Jo visi pinigai sudėti del partijos ir knygų naudai ir kitiem darbininkiškiem reikalams. Paskutiniu laiku jis buvo kalėjime daugiau 4 mėn., sugrįžęs sirgo 3 savaites ir dabar jį išveža.

Perėjus per svetainę, likosi surinkta aukų \$68.50, kurie likosi perduoti d. J. V.

13 d. spalio ALDDL. 28 kp. surengė vaka-

rienę draugo išleistuvėm. Vakariene nebuvo poniška, o tik paprasta — tik tuom skyrėsi nuo kitų parengtų vakarienių, nes buvo daug gėlių svetainėje ant stalų ir pašaliais svetainės. Nekurios moterys sakė: lyg ant laidotuvių, tiek gėlių. Gėlės reiškė, kad draugijų kiti nariai atjautė draugo darbštumą, jo veiklumą ir pagerbimą už jo triusą toje draugijoje. Jis darbavosi kitose draugijose ir unijose, kur tik buvo galima prieti.

Ant vakarienės susirinko draugai ir pažįstami viso apie 50, apart rengimo komisijos. Žmonės suėjo ne tam, kad linksmai laiką praleist, bet, kad draugą atsisveikint. Gal paskutinį kartą pasakyt sudie ir paspaust ranką, išreikšt mintis dėkingumo už jo darbštumą ir priduo energijos darbuotis tarpe Lietuvos vargdienių. Susirinkusieji vėl suaukavo drg. ant kelionės \$120, taip kad iš viso pasidarė du šimtu su centais. Draugas pinigų neėmė, paliko visus, nes valdžia, jeigu randa pas deportuojamus, tai atima. Vėliau pasiųs.

"M. B." *Korespondentė.*

MONTELLO, MASS.

LMPS. 22 kp., 16 d. rugsėjo surengė prakalbas. Kalbėtoja buvo draugė K. Petrikiene, kuri savo kalboj daugiausia agitavo gelbėti suareštuotuosius — politinius kalinius. Laike pikniko, kurį buvo surengęs Liuosybės Choras, d. Petrikienei paagitavus surinkta viršminėtam tikslui netoli ketures dešimtis dolerių.

15 d. spalio taipgi buvo surengtos prakalbos LMPS. II Rajono. Kalbėtoja buvo drg. Karosienė. Kalbėjo tēmoje: "Į kokias organizacijas mes turim jungtis ir ar yra reikalas mokėti dešimtinės, uždėtas Lietuvos valdžios ant čionai gyvenančių lietuvių?" Žmonių buvo atsilankę labai mažai. Priežastis, gal buvo, mažai išgarsinta, o gal ir mūsų publika labai atrpato nuo visokių parengimų per vasaros sezoną. Nekurie daro užmetimus, būk Petrikiene važinėjusi šiuom prakalbų maršrutu A. D. Partijos reikalais. Aš turiu pasakyti tiek, kad draugei Petrikienei prakalbas rengė LMPS. 22 kp. ir aš būdama toj komisijoj pranešiau ir kitom kuopom, jeigu nori gali rengti, nes keliom kuopom rengiant, mažesnės išlaidos pasidaro. Taigi ir sutiko rengti 13 kuopa ir 27 kp. ALDDL., Norwood, Mass., o draugas Plepys pranešė per laikraščius, kad aš tvarkanti tą maršrutą. Aš turiu pasakyti, kad nerengiau jokio maršruto kaipo ypata, bet kaipo viena iš prakalbų rengimo komisijos narė. Pranešiau kitom kuopom, jeigu nori, gali rengti, nes kalbėtoja randasi arti. Aš čionai nematau prasižengimo apart draugiškumo link kitų kuopų.

E. H. Lipskaitė.

L. M. P. SUSIVIENIJIMO REIKALAI

L.M.P.S. ARTIMIAUSI UŽDAVINIAI.

Dabar LMPS. narėms yra svarbiausias klausimas, tai ar reikalinga jungtis su Amerikos Darbininkų Partija. Mano supratimu būtina yra reikalinga, todėl kad klesų kova nesilpnėja, bet didžiai stiprėja. Tą parodė pastarųjų laiku streikai visuose išdirbystėse ir abelai puolimai ant darbininkų. Mes matome, jog išnaudotojų klesą yra susiorganizavusi nuo žemiausio laipsnio iki augščiausio. Jų tikslas yra daugiau ištraukti spēkų iš darbo žmogaus. Jie susijungia tarptautiškai visuose klausimuose, jie turi bendrus plėnus, kaip geriau išnaudoti darbininkus. Jie susijungia tarpvalstijiniai per tautų Lygą. Toji Lyga, saugsti jų interesus arba kitaip sakant, laiko darbo liaudį kapitalistinėj vergijoj. Nežiūrint to visko, mes darbininkai privalome irgi daryti viską, kad apgynus savo darbininkiškus reikalus. Mūsų pareiga yra jungtis į vieną politinę organizaciją, kurios tikslas rūpintis viso pasaulio darbininkų reikalais. Mūsų avangardas Kominternas atsišaukė į viso pasaulio darbininkus, kviesdamas į bendrą frontą prieš kapitalizmą. Mes LMPS. narės, kaip darbininkės, išgirdusios tokį Kominterno atsišaukimą, privalome suprasti bendro fronto obalsį ir kuogreičiausiai jungtis prie šios šalies revoliucinio kūno. Tuomi kūnu yra Amerikos Darbininkų Partija. Jinai veikia kontakte su Raudonųjų Unijų Internacjonalu. Bet ne kurios mūsų draugės suklaidintos, priešinasi jungimuisi su revoliucine organizacija. Nepajėgdamos suprasti naudingumą darbininkų vienybės, įsivaizdina sau įvairias kliutis delei jungimosi. Sakydama, kad žingsnis prie jungimosi, tai žingsnis prie likvidavimo LMPS. kaip darbininkų organizacijos Tokis įsivaizdinimas yra klaidingas. Paimkime pačią jungimosi formą. Daleiskime, kad LMPS. narės nutartų suvažiavime arba referendumu, kad jungtis su A. D. P. tokiomis išlygomis, kad LMPS. Centro Komitetas galėtų siųsti savo atstovę į A.D.P. Centro Komitetą posėdžius su sprendžiamu balsu ir visuose svarbesniuose klausimuose tartusi bendrai. Taip pat A.D.P. siųs savo atstovą tokiomis teisėmis į LMPS. posėdžius. Taip tvarkytųsi rajonai. Na, ar tokis susijungimas galėtų pakrikdyti darbininkų organizaciją? Aišku, kad ne. Jis sustiprintų, padarytų tampsnesius ryšius darbininkiškame veikime. Kas link vardo

pakeitimo, tai jeigu į šią organizaciją priklausot dar ne visos sąmoningos darbininkės, tegul būna ir tas senasis vardas.

Aš tikiu, kaip greitai LMPS. narėse augščiau pakils klesinė sąmonė, taip greitai permainys ir vardą iš LMPS. į tinkamesnį.

K. Barčienė.

L.M.P.S. PILD. KOM. 13 TARIMAS.

Sutinku su LMPS. I Rajono patarimu ir įnešu pakeisti "Moterų Balso" vardą į "Darbininkų Balsas".

Ks. B. Karosienė.

Nematau svarbos vardo pakeitime, todėl balsuoju prieš.

J. Sarapienė.

Balsuoju, kad "M. B." būtų pakeistas "Darbininkų Balso".

J. Bondžinskaitė.

Sutinku pakeisti "M. B." vardo.

E. N. Jeskevičiūtė.

Didžiama balsų nutarta pakeisti vardas.

E. N. Jeskevičiūtė,

LMPS. Pild. Kom. Sekr.

O. Šimoliuniūtė,

LMPS. Centro Sekr.

VISŲ L.M.P.S. NARIŲ DOMEI.

Draugės, kurios negausite šio mėnesio "Moterų Balso", tai pasižiūrėkite į mokesčių knyguotę, ar jūs nesate skolingos už trys mėn. Jeigu taip, tai tuomet užsimokėkite užvilkta mokesčių, tai ir vėl pradėsim siuntinėti "Moterų Balsą".

Taigi, draugės, kurios jaučiatės, kad esate skolingos, tai užsimokėite prie pirmos progos, kad nereikėtų sustabdyti "Moterų Balso" siuntinėjimą.

O. Šimoliuniūtė,

L.M.P.S. Centro Sekr.

AGITACIJOS SAVAITĖ JAU PRAĖJO.

Draugės, agitacijos savaitė jau praėjo ir kiek iki šiol sužinojome, tai pasekmės nebuvo tokios geros, kokios kad turėjo būti. Nors visos draugės dėjo pastangas, rengė prakalbas, paskaitas ir šiaip pramogas, vienok tas mūsų darbas nedavė tokių vaisių, kokių mes tikėjomės turėti.

Nors nusiskudimų buvo, kad į prakalbas publikos mažai lankėsi. Naujų narių neperdaugiausia gauta. "Moterų Balso" prenumeratorių taipgi neperdaugiausia gauta. "Moterų Balso" pavienių numerių išplatinta nemažai. Tas paro-

do, kad mes neužtektinai darbavomės per šią agitacijos savaitę.

Nors pasekmės buvo nelabai geros ir mes neatsiekėme to, ko norėjome atsiekti, vienok mes tuom neturėtume nusiminti, bet priešingai. Pasimokinę iš praeities trukumų dar su didesne energija ir didžiausiu pasišventimu darbuokimės del mūsų organizacijos gerovės.

Mūsų organizacijos judėjimas neturi apsistoti nei ant valandėlės, bet jis turi eiti, judėti ir žingsnis po žingsniui traukt pirmyn. Jeigu mes vienokiais būdais bandėme padaryti ką nors gero mūsų darbininkiškame judėjime ir mums tas nepavyko padaryti, tai tuomet mes turime surasti kitokius būdus ir vėl dirbti. Tik tokiu keliu eidamos mes atsieksime savo tikslą ir pasiiliuosime iš po kapitalizmo vergijos.

Šiai savaitei buvo išleisti agitatyviški lapeliai ir išsiuntinėti visoms kuopoms. Už juos nebuvo reikalauta jokio atlyginimo, nes mes norėjome, kad kiekviena kuopa didelė ar maža, turėtų progą juos platinti. Dabar kuopos, kurios esate finansiniai tvirtos privalote paaukoti pagal išgalę L.M.P.S. ir "Moterų Balsui", kad atsietisus ir sykiu suteikus tą pačią reikalingą paramą.

Neužtenka to, bet kiekviena kuopa nuo pirmutinės iki paskutinės turėtų biskuti daugiau pasidaruoti ir surengti nors po vieną pramogą "Moterų Balso" naudai. Mes žinome, kad "Moterų Balsas" negali iš narinių mokesčių pasilaikyti, o kad padengti tuos trukumus, tai reikia surasti būdai iš kur būtų galima paimti ta suma pinigų ir padengti tuos trukumus. Aukų pastaruoju laiku taipgi mažai teatsiunčia, tai tokių būdu "Moterų Balso" gyvavimui grėsia pavojus.

Draugės, nedaleiskime iki tol prieti, kad "Moterų Balsa" prisieitų uždaryti, bet dėkime pastangas, kad sustiprinti jį ir pastatyti ant dar tvirtesnių kojų, negu kad šiandien jis yra. Tai tokiu būdu dirbkime visos ir padarykime mūsų organizaciją ir "Moterų Balsa" tvirtu darbininkų klasės vadu.

O. Šimoliūniūtė.

L.M.P.S. I RAJONO KUOPŲ DOMEI.

26 d. lapkričio, 62 Lafayette St. ir kampas Summer St., P. Balionies svetainėje, Paterson, N. J., įvyks LMPS. I Rajono konferencija. Pradžia 10 val. ryte.

Paprastai visos konferencijos svarbios, nes jos nustato viso Rajono veikimą, todėl kuopos privalo į konferencijas išrinkti gabesnes delegates, kurios atvykę galėtų daugiau nuveikti. Kuopų narės neprivalo atsidėti vien tik ant Rajono

viršininkų, nes jeigu kuopos nieko neveiks, tai ir viršininkės negalės nieko gero nuveikti. Visuomet būna taip: kur organizacijos narės veiktos, rūpinasi jos reikalais, ten ir viršininkės gali daugiau nuveikti. Apart to, šita konferencija bus ir tuomi svarbi, kad joje reikės išrinkti sekantiems metams Rajono valdybą. Kadangi Rajono valdyba bus renkama iš delegačių, tai į delegates kuopos privalo išrinkti veikesnes drauges.

Kuopos savo susirinkimuose privalo pakalbėti apie mūsų organizacijos gerovę ir duoti Rajono konferencijai sumanymų del organizacijos labo.

Reikia pastebėti, kad pastaruoju laiku mūsų kuopose apsireiškė lyg koks tai apsilaidimas, lyg apsnudimas, narės pradėjo mažiau lankytis į susirinkimus ir t.t. Nors dabar pasistengkime skaitlingiau atsilankyti į susirinkimus, išrinkime delegates, duokime joms naujų sumanymų, kad konferencija turėtų daugiau darbo ir būtų naudingesnė mūsų organizacijai, negu buvusios konferencijos.

Visos išrinktos delegatės privalo į laiką pribūti. Tankiai būna taip, kad kuopa išrenka delegates, o į konferenciją daugelis išrinktų nepribūna, o kitos daug vėliau pribūna, negu kad garsinama.

M. Paukštienė,
LMPS. I Rajono Organ.

L.M.P.S. II RAJONO REIKALUOSE.

II Rajono metinė konferencija įvyks 10 d. gruodžio, 1922 m., po num. 376 Broadway, So. Boston, Mass. Prasidės lygiai 11 valandą ryte. Visos delegatės būkite į laiką.

Kurios kuopos del kokios nors priežasties neaplaikytumėte nuo sekretorės laiško konferencijos reikale, patėmijusios šį pranešimą ir jeigu toli kuopos susirinkimas, sušaukite nepaprastą ir išrinkite delegates.

Draugės, rinkdamos delegates, nepadarykite klaidų. Pavyzdžiui, pereitoj konferencijoj buvo daug nesmagumų su 27 kp., kuri prisiuntė nuo 16 narių tris delegates. Renkant delegates, tėmykite konstituciją. Taipgi kuopų pareiga prirengti pilną raportą iš metinio veikimo ir perduoti delegatėm. Kada Rajonui bus žinomas kuopų gyvavimas, tada bus galima daugiau kas veikti.

Kurios kuopos dar neužsimokėjote metines mokestis į Rajoną, pasiskubinkite, nes neužsimokėjusioms kuopoms nebus galima dalyvauti metinė konferencijoj. Mokestis mokama į Rajoną

nuo narės po 10c.. Visos kuopos turi dalyvauti ir prisiūsti reikalaujamą skaičių delegačių. Atminkim, kad metinė konferencija turi daug reikalų aptarti. Taipgi bus renkama valdyba sekantiems metams, todėl kuopų pareiga dalyvauti ir išsirinkti energingas ir darbščias drauges del Rajono darbuotės.

Visos delegatės, važiuokite iš vakaro, nes LMPS. 13 kuopa statys scenoj veikalą "Bedarbiai". Veikalas yra didelis ir žingeidus, kurį kiekvienas turėtų pamatyti. Nakvynė bus parūpinta.

L.M.P.S. II Rajono Organizatorė,

J. Sarapienė.

KANDIDATĖS Į L.M.P.S.A. VIRŠININKES SEKANTIEMS METAMS.

Kiekvienos organizacijos Centralis Komitetas yra tas aparatas, apie kurį sukasi visos organizacijos veikimas. Nuo Centralio Komiteto sugabumų, priklauso visos organizacijos bujotimas, todelei renkant tąjį komitetą būtinai kiekviena narė privalo kreipti tinkamą atyda, kad išrinkus juo tinkamiausias nares.

Tarpe kitų kandidačių sekantiems metams į LMPS. Pildomąjį Komitetą, figuruoja ir d. M. Ramanauskienės vardas, todėl aš ir noriu biskį pakalbėt apie M. R. tinkamumą užimti tą taip svarbią vietą.

Drg. M. Ramanauskienė sugrįžusi iš LMPS. 3-čio suvažiavimo, išduodama kuopai raportą netinkamai išsireiškė apie suvažiavimą tarimą kaslink šnapso dirbimo. Tąjį jos išsireiškimą pavartojo viena narė praeitais metais LMPS. kandidačių apkalbėjime ir nors tasai rašinėlis delei susidėjusių sąlygų ir nepasiekė spaudos, bet aplinkiniai keliais greitai buvo pranešta M. R., kad jos ypata buvo įžeista. Vėliaus Ramanauskienė suorganizavusi savo šalininkes tąją narę išmetė iš kuopos už josios "didenybės" įžeidimą. Išmetė net nesivaduojuant nei konstitucijos taisyklėmis reikalaujamam balsų skaitliui. Vėliaus Centro Komitetas atmetė tokį kuopos pasielgimą, bet Ramanauskienė su savo šalininkėmis minimos narės vistiek į kuopą nepriėmė ir ji priversta priklausyti kaipo pavienė narė. Šitas jos pasielgimas aiškiai parodo, kad jai josios ypata stovi augščiau viso darbininkiškojo judėjimo, už jos pačių žodžių atkartojimą ji mėto nares laukan iš kuopos.

Kartą atėjo vienas draugas į kuopos susirinkimą pagelbėt moterei parnešt sumigusius kūdikius namon, Ramanauskienė, kaipo kuopos va-

dovė tuoj pradėjo: "Ve, ve, vyras atėjo". Ji reikalavo prašalinti jį, bet rimtesnės narės to nedaleido.

Praeitais metais, besiformuojant mokyklėliai, Ramanauskienė dėjo visas pastangas, kad tik toji mokyklėlė neįvyktų, nes būtų prisiėję imt vyras mokyt rašybos ir skaitliavimo. Ji argumentavo, kad "Moterys vyrus progrese pralenkė, todėl vyrai neprivalo į moterų reikalus kištis."

Šią agitacijos savaitę jai vadovaujant kuopa ne tik kad nerengė jokių prakalbų, bet net ir lapelius atsisakė dalinti. Mat tie lapeliai ne sulyg jos noro parašyti.

Iš jos viso darbo Centre, tai apart "sutikimų", daugiau nieko nesimatė.

Kitos kandidatės apart buržujinės Baltrušaitienės yra tinkamos tajai įstaigai ir patariu už jas balsuoti.

Helena Arminienė.

Minersville, Pa.

KAS REMIA "MOTERŲ BALSA?"

LMPS. 50 kuopa iš Gardner, Mass. — Ta kuopa narių turi nevisai mažai. Ir jos visos veikia gerai darbininkiškame judėjime. Taipgi jos nepamiršo nei "Moterų Balso". Prisiuntė auką \$10 del jo pagerinimo. Bravo už tai!

Draugės! Besiartinant žiemos sezonui, mes jau turime pradėti rengtis, kad per šią žiemą surengtume nors po vieną vakarėlį del "Moterų Balso" naudos.

Aš manau, kad kiekviena LMPS. kuopa pasistengs bent kiek pasidarbuoti del "Moterų Balso" ir surengs vienokią ar kitokią pramogą.

Labai būtų gerai, kad sekančiame "Moterų Balso" numeryj tilptų sąrašas tų kuopų, kurios rengs ką nors "Moterų Balso" naudai.

Lauksime, kurios kuopos bus pirmutinės į tą sąrašą.

Širdingai ačiu už auką.

O. Šimolūniūtė,
"M. Balso" Adm.

"MOTERŲ BALSO" KOMPLETAI UŽ 1919, 1920 METUS JAU GATAVI.

Kas norite turėti dvejų metų sutrauką viso darbininkų judėjimo, ypatingai iš darbininkų judėjimo, tas būtinai privalo įsigyti šias abi knygas. Jose yra daug rašinių, kurie ilgai nenustos savo svarbos.

L.M.P.S. kiekviena kuopa privalo turėti savo archive ne tik šių metų kompletus, bet ir 1917 ir 1918 m., nes tai yra puikus atspindis visos L.M.P.S. darbuotės. Prie to, yra ir dokumentai, kuriuose telpa visi mūsų tarimai.

Kompletų kaina \$2.50 vienas egz.